"Min Kristus"

Korta Betraktelser

af

E. AUG. SKOGSBERGH

Fran Mor

d. 29 ste jan. 1915

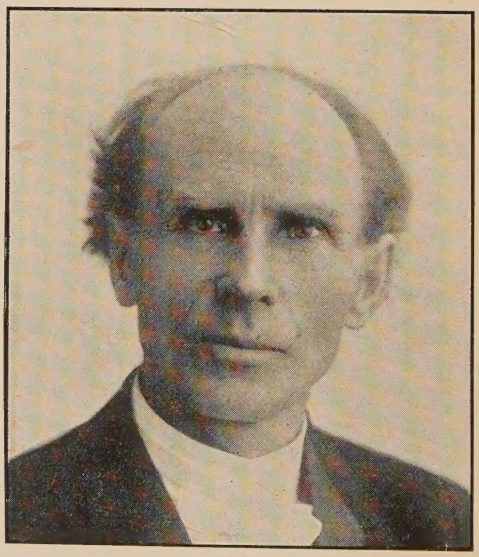

"MIN KRISTUS"

Korta betraktelser

hållna i Svenska Tabernaklet i Seattle, Wash.,
vintern och våren 1913

AF

E. AUG. SKOGSBERGH

1914

Minneapolis Veckoblad Pub. Co.
Minneapolis, Minn;

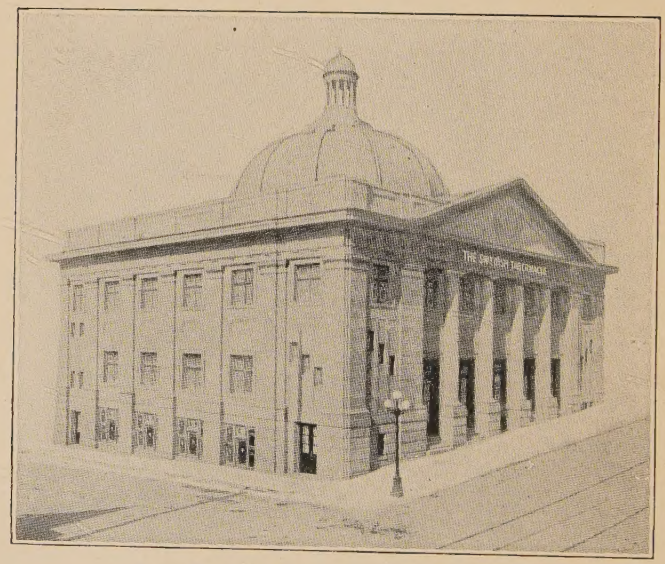

St. Tabernaklet, Seattle, Wash.

Tillägnad

Svenska Tabernakelförsamlingen
i Seattle, Wash.

Författaren.

Förord.

Då jag på hösten 1912 på mitt studierum i Svenska Tabernaklet i Seattle för mig själf rannsakade i Guds ord och mediterade öfver Kristi lif och verksamhet, lidande, död och uppståndelse, framstod han så härlig för min blick, att jag sade för mig själf: **"Min Kristus"**.

Äfven Thomas' utrop, då han blef så intagen af frälsaren vid hans uppenbarande för honom efter uppståndelsen: — "Min Herre och min Gud!" — uttryckte mina känslor. Jag tänkte: Jag skall uti en serie af betraktelser framställa min Kristus för mina åhörare såsom han framstår i profetian, i hans lif, verksamhet, lidande, död och uppståndelse.

Denna serie begynte jag vid jultiden och fortsatte under vintern och våren 1913 nästan intill den tid jag lämnade Seattle.

Sedan dess har jag känt en maning att utgifva dessa korta betraktelser uti bokform, så mycket mer, som jag har haft påstötningar därom från flera håll.

Det är denna serie af korta betraktelser om **min Kristus**, såsom jag kallar honom, som jag nu härmed utsänder till den svenska allmänheten under rubriken: "**Min Kristus**" med den innerliga bön till Gud, att många genom deras läsande måtte dragas till honom och att de med Thomas och mig må kunna i sanning utropa: **Min Herre och min Gud.**

Författaren.

Kristus i profetian.

I.

Kristi födelse.

Vi skola nu betrakta Kristus i profetian, först med hänsyn till hans första ankomst — d. v. s. hans födelse.

Man har varit van att tro, att gamla testamentets profetior om Kristus rörde sig helt om hans första tillkommelse eller födelse. Detta är ett misstag, hvilket man skall finna, då man med urskiljning rannsakar profetiorna. För det första äro dessa profetior få, och för det andra peka de blott lika som i förbigående på hans första tillkommelse.

Däremot äro de talrika, då det gäller hans andra tillkommelse, då han skall uppenbara sig som konung och upprätta Messiasriket.

Vi skola då framdraga de klaraste och förnämsta om hans människovardande. Den första finna vi i I Mos. 3: 15: "Jag skall sätta fiendskap emellan dig och kvinnan och mellan din säd och hennes säd. Denna skall söndertrampa ditt hufvud, och du skall stinga honom i hans häl."

Detta utgör egentligen domen öfver ormen. Men i denna dom ligger dock löftet om människosonen inlindadt. Såsom ville Herren säga: Du orm, du var listig nog att använda kvinnan, det svagare

kärlet, att genom henne bringa syndafallet öfver hela människosläktet, men jag skall se till att just genom kvinnosäd skall ditt hufvud — d. ä. — din makt krossas.

Gud vare lof för detta löfte! I detta låg släktets räddning. Fastän det var gifvet fyra tusen år i förväg, huru trofast har icke Herren hållit det. Nog såg det mörkt ut för de gamle. Profet efter profet och generation efter generation kom och gick och ännu hade icke människosonen kommit. Men ju närmare det kom till löftets uppfyllelse, dess klarare profeterade profeterna, hvilket vi skola finna.

Den nästa finna vi uti Es. 7: 14: "Så skall då Herren själf gifva eder ett tecken. Se en jungfru skall varda hafvande och föda en son, och hon skall gifva honom namnet Immanuel".

Denna profetia säger icke blott att Kristus föddes af en kvinna utan af en jungfru, hvilket naturligtvis syftar på jungfru Maria.

I Es. 5: 6 heter det: "Ett barn varder oss födt, en son blifver oss gifven, och på hans skuldror skall herradömet hvila, och han skall heta Underbar i råd, Väldig Gud, Evig fader och Fridsfurste."

Af denna profetia finna vi ej endast, att han skulle födas af kvinna, utan äfven att han skulle vara icke mer och icke mindre än Gud själf. Alltså förutsades hans gudom.

Hvad skola väl Russell och andra som förneka Kristi gudom göra med ett dylikt bibelställe?

Den som vill läsa de fyra evangelierna om Kristi lif och verksamhet skall finna de klaraste bevis för Kristi gudom, icke blott för hans gudomlighet,

nej för hans **gudom.** Uti dessa berättelser växla hans mandom och gudom såsom varp och väft uti ett tygstycke, hvadan äfven denna profetia har bevisats vara sann. Och hans uppståndelse är icke det minsta eller svagaste beviset, om man blott vill tro historia.

I Es. 11: 1, 2 läsa vi vidare: "Men ett skott skall uppskjuta ur Isais afhuggna stam, och en telning från dess rötter skall bära frukt".

"Och på honom skall Herrens ande hvila, vishets och förstånds ande, råds och starkhets ande, Herrens kunskaps och fruktans ande".

Här säger oss profeten, att Kristus skulle komma från Davids släkt, ty Isai var ju fader till David. Om vi nu slå upp släktregistret i Matt. 1 kap., så skola vi finna, att profetian gått i bokstaflig fullbordan.

Vår nästa och sista profetia, som vi vilja anföra finna vi uti Mika 5:2: "Men du Bethlehem Efrata, som är så ringa för att vara bland Juda släkten, af dig skall utgå en, som skall blifva en furste i Israel, en hvilkens härkomst tillhör gångna åldrar, framtidens dagar."

Här säges hvar Kristus skulle födas, nämligen uti Bethlehem, hvilket fullkomligt öfverensstämmer med den evangeliska berättelsen om hans födelse.

Alltså finna vi, då vi slå upp de evangeliska berättelserna, att alla dessa profetior hafva gått bokstafligen i fullbordan:

1) att han vardt född af kvinna;

2) att han vardt född af en jungfru, nämligen Maria;

3) att han skulle vara Gud själf;

4) att han skulle komma af Davids släkt;
5) att han skulle födas i Bethlehem.

Som sagdt är bekräfta de evangeliska berättelserna sannfärdigheten af dem alla, äfven den i Es. 9 kap., som talar om hans gudom. Huru vimla icke bevisen därför i evangelierna, hvadan den som vill akta på Guds ord icke kan annat än tro på Kristi gudom.

Det finnes naturligtvis flera profetior om Kristus, men dessa äro de förnämsta och de klaraste. Och hvilken tröst finner man icke genom att studera dem och akta på dem. De kunna icke annat än väcka en orubblig tro på Kristus som Guds son, som Gud af kärlek har sändt i världen till att vara världens frälsare.

De måste ock väcka kärlek till fader vår i himlen och tacksägelse till honom "för hans outsägliga gåfva".

Löftena äro uppfyllda. Kristus har kommit i köttet. Se där ligger det lilla gudabarnet, himlaprinsen, i Bethlehems krubba, en gåfva till världen, "full med nåd och sanning", världens ljus, lifvets bröd för att gifva världen lif, vägen till fadershuset, frälsningens grund och orsak för alla som lyda honom.

Hör du, min åhörare, har du tagit emot denna den förnämsta af alla gåfvor, som gör hvar och en, som tar emot den, till barn åt Gud, till Guds arfvinge och Kristi medarfvinge, ja, till en mångmillionär, en andlig kapitalist af allra högsta rang?

Är han din? Kan du med Thomas säga: "Min Herre och min Gud". Kan du det i sanning, då gratulerar jag dig, ty då vet jag, att din framtid

och evighet äro betryggade, om du annars förblifver i tron på honom.

Kristus varder människa.

Bland de största världshändelserna måste man väl räkna Kristi födelse eller hans människovardande. Julhögtiden, som vi nu fira, är därför en bland de mest betydelsefulla högtider och bör firas såväl med vördnad som med glädje och det af både ung och gammal. Det är i högsta grad en **glädjens** högtid, emedan den påminner oss om en gåfva, den största som gifvits en dödlig. Ty när Gud af kärlek sände sin enfödde son till jorden, då tog han det dyrbaraste och käraste han hade — sonen i Faderns sköte.

Därför sjunga vi på denna juldags morgon med skalden sant:

"Nu glädjens timme inne är."

Ja visst. Det finns ej anledning till eller rum för sorg i dag, då himlaprinsen ligger där i Bethlehems krubba. Där ligger han, Guds gåfva till världen. Därför hafva vi ock med allt skäl sjungit den odödliga psalmen:

"Var hälsad sköna morgonstund,
Som af profeters helga mun
Är oss bebådad vorden."

Vi läsa uti Luk. 2: 10—12 ängelns hälsning till herdarne på julmorgonen:

"Varen icke förfärade; ty se jag bådar eder stor glädje, som skall vederfaras allt folket";

"ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren i Davids stad."

Märk, "jag bådar eder **stor glädje**", säger ängeln — i sanning det största budskap, som någonsin bringats till vår jord. Därför måste glädjen vara därefter — stor och reel. Alla ha anledning att glädjas, emedan hälsningen gäller allt folket.

Hvem eller hvilket är då det stora glädjeämnet?

Jo, hör:

"ty i dag är eder född frälsaren, som är Kristus" — —

"I dag, i dag", heter det. Signade dag.

Hvarför är då denna dag så betydelsefull?

Svar:

1) emedan Kristus är född;

2) emedan vi i honom fått den utlofvade frälsaren;

3)emedan därigenom profetian om honom, som vi förut ha betraktat, har gått i fullbordan, hvadan Gud har bevisat sig vara trofast och sannfärdig;

4) emedan denna gåfva och denna glädje gäller "allt folket" — följaktligen dig och mig.

"Ty så älskade Gud världen" — — Joh. 3: 16.

"Den outsägliga gåfvan".

Det är jul, och du mottog i går afton många och värderika gåfvor, men kom ihåg att den största ligger dock där i linda i Bethlehems krubba.

Förvillas ej af barnets vanliga utseende, ty han är som en annan människa. Blicka ej heller så mycket på de tarfliga lindorna, som omgifva honom, ej heller på den simpla krubban. Nej, blicka på barnet och vet, att där ligger ordet, som blifvit

kött, hvilket betyder, att Gud blifvit människa — ofattligt för det mänskliga förståndet. Under öfver alla under! Allt för att upphjälpa vår eländiga ställning, i hvilken vår stamfader Adam bringat oss.

Låt oss glömma våra julklappar och allt annat och i stället fördjupa oss i Jesusbarnet, som Paulus kallar "den outsägliga gåfvan". Ty denna gåfva innehåller allt, som kan göra oss saliga och lyckliga för tid och evighet, om vi blott mottaga den.

Johannes säger att Kristus kom "full med nåd och sanning". Och vidare: "Genom Moses är lagen gifven, nåden och sanningen kommo genom Kristus Jesus". Och vidare: "Af hans nåd hafva vi alla fått, och nåd för nåd."

Kanske någon sitter här, som gick miste i går afton om en julgåfva. Du kanske är olycklig nog att ej äga en vän på jorden. Hör, du har dock en vän i fader vår i himlen! Han har icke glömt dig. Äfven du har fått Jesus till frälsare. Och då är du icke fattig, äfven om du var för fattig att köpa dig ett julljus och julbröd, ty Jesus är världens stora julljus och det lifvets bröd, som gifver världen lif. Nu får äfven du, vänlöse och fattige, med sångaren sjunga:

"Utaf alla gåfvor
Den bästa är min lott
Jag är så nöjd,
Jag är så glad, ty Jesus har jag fått."

Håll dig hvarken för god eller för usel att taga emot Jesus, ty det betalar sig icke. Bäst är att

hålla sig framme, då vår himmelske fader är ute med gåfvor från himlen.

"Stor glädje".

Världen kan väl sägas ha ett slags glädje, i alla fall söka den. Men om glädjen i världen kan ej sägas, att den är stor. Nej, den är ofantligt liten och tom. Och hvarför?

Jo, emedan glädjeämnena äro så små och ovaraktiga. De likna såpbubblan eller fradgan vid stranden, som försvinner så lätt. Men den som har fått Jesus och mottagit honom äger ett glädjeämne, som aldrig tar slut. Därför tar icke heller Guds folks glädje slut.

"Nej, aldrig slut.
Nej, aldrig slut
Guds folks glädje tar aldrig slut" —

sjunga vi uti en sång.

Gåfvan gäller alla.

Såsom jag förut sagt, gäller gåfvan icke blott vissa, värdiga, utan alla, alla. "Allt folket", säger ängeln, gäller gåfvan och den stora glädjen. Den gäller fattig och rik, lärd och olärd, ung och gammal, man och kvinna. Ja, den gäller äfven barnen.

Jag ser barn framför mig. Se där i krubban ligger ock ett barn. Där, mina unga vänner, ligger er bäste och förtrognaste vän, som under sin jordevandring mottog barnen, då andra ville stöta bort dem. Och han icke allenast tog emot dem och bar dem i sin famn, utan han välsignade dem och

försäkrade, att barnen höra himmelriket till.

Därför hafva barnen dubbel anledning att älska Jesus och glädjas i honom. Och i hans himmel skola vi en dag få se en väldig barnskara, som skall sjunga hans pris. Hvad blefve det för en himmel, om barnen skulle saknas där.

Därför, kära barn, stöt inte bort Jesus, Guds gåfva till eder, utan tag emot honom och säg sedan, som tvenne gossar, hvilka hade lyssnat till en predikant, som påstod att alla hade fått Jesus.

"Hörde du", sade den ene, då de kommo utanför kyrkdörren, "hvad predikanten sade?"

"Nej."

"Jo, att Jesus är min."

"Nej, du", sade den andre, "han sade, att han är min."

Och så höllo de på att komma i lufven på hvarandra om Kristus.

Nåja, det behöfs icke, ty Kristus räcker till åt alla, åt far och mor, åt syster och bror och åt hvar och en, ty han är Guds julgåfva åt hela världen.

O, att alla förstode gåfvans värde och ville mottaga den, så skulle det blifva en lycklig värld.

Men huru det än går med världen, se till, att du, min vän, tar emot Kristus, så skall du få den rätta julglädjen, som skall räcka till året rundt, om du blott fördjupar dig i och ser på honom. Då kan du fira jul äfven på vindsrummet och sjunga:

Jesus är min och jag är hans,
Ej större fröjd på jorden fanns. — Amen.

Kristus i profetian.

II.

Hans lidande och död.

Mitt ämne för i afton är profetian om Kristus, hans lidande och död!

De egentliga profetiorna om hans lidande och död hafva vi i Psalmen 22 och i Esaias 53.

I den 22dra psalmen i 18 och 19 verserna läsa vi:

"Jag kan räkna alla mina ben; de skåda därpå, de se med lust på mig."

"De skifta mina kläder mellan sig och kasta lott om min klädnad."

Dessa verser syfta tvifvelsutan på Kristus, som "var sargad för våra synder och slagen för våra öfverträdelser", såsom Esaias säger. Då vi läsa den evangeliska berättelsen om hans lidande och död, så finna vi, att han hudflängdes och sargades, hvadan vi ej må tro, att han såg så hel och ren ut, såsom katolikerna hafva målat honom, där han hänger på korset. Ack nej! Han såg fasthellre ut som ett sönderslaget köttstycke, efter att knutpiskorna hade fårat hans heliga lekamen. Ack, hvilken syn, där han hänger blodig och sargad för mig och dig.

Att hans kläder delades emellan krigsknektar-

ne, säger oss bestämdt den evangeliska berättelsen. hvadan vi finna, att äfven dessa detaljprofetior hafva gått i fullbordan. Läs Joh. 19:23, 24.

Men i det makalösa Esaias 53 kap. talar Herren genom profeten klarare än på något annat ställe. Man har sagt, att historia är människans berättelse om hvad som har händt, men profetia är Guds berättelse om hvad som skall hända. Och det är sant. Här berättar Herren långt på förhand, hvad som skall hända med Kristus och det t. o. m. i detalj.

Att han icke hade en gestalt eller fägring, eller ett utseende framför andra människor, som behagade hans samtida, är ock uppenbart. Han var som en vanlig människa.

Att han var föraktad (v. 3) och öfvergifven af människor, "en smärtornas man" och förtrogen med krankhet slår ock in såsom på ingen annan. Man skylde sina ansikten för honom och aktade honom intet. Läs den evangeliska berättelsen, och den bekräftar det. Ja, en smärtornas man var han. O, så betecknande! I sanning ett välförtjänt namn, ty att dragas med smärtor och lidanden var hans lott. Glöm ej, under det du läser på den där bilden för din blick — smärtomannen. Det skall smälta ditt hårda sinne, då du besinnar, att han för dig och din skull bar detta namn.

I v. 4 framställes han som den store läkaren, som skulle bära våra krankheter och i v. 6 som syndabäraren, som skulle bära våra synder och frälsa oss från synden, hvarför han till den änden sargades och näpstes, att vi skulle ha frid. Är icke detta ett evangelium, som är ägnadt att för-

smälta våra hjärtan, mina vänner? Eller huru? Gör det icke godt i ditt hjärta att höra om en sådan uppoffrande kärlek? Stanna blott inför denna uppoffrande kärlek, och du skall känna fridströmmen igenom din själ.

Huru öfverensstämmande är icke profetian i v. 7, där han beskrifves som ett lamm, som tiger stilla för sin klippare och icke upplåter sin mun, då det klippes eller då det ledes till slaktbänken? Huru ordfattig var han icke, då han godtyckligt handskades af sina fiender — än af Pilatus, än af öfversteprästerna och än af Herodes. Han förebråddes, emedan han icke svarade. Det var Kristus i profetian det.

Och i v. 9 säges det, att han fick bland de ogudaktiga sin graf, ja, att han skulle begrafvas som en rik. T. o. m. om en sådan obetydlighet talar profetian. Gick den i fullbordan? Jo, visserligen. Lades han icke i den rike Josefs af Arematea graf? T. o. m. en sådan småsak rörande begrafningen har gått i bokstaflig fullbordan. Gud är trofast, mina vänner, och "hvad han lofvar, det håller han visserligen." Ära vare Gud för det!

Rannsaka profetiorna.

Huru trosstärkande är det icke att rannsaka det profetiska ordet och finna, att det slagit in hvad Herren har talat. Jag vet intet, som så har hos mig stärkt förtroendet till bibeln såsom varande Guds ord, som just ett flitigt rannsakande af profetiorna. Jag har ofta undrat öfver att kristna i allmänhet så litet studera profetiorna, och det så mycket mer, som vi ju äro af Herren uppmanade

därtill. Ett flitigt rannsakande af profetiorna är ett utmärkt medel mot tvifvel och otro, ty huru kan man tvifla, då man ser, att historien bekräftar profetian, såsom jag nu sökt visa endast i dessa tvenne kapitel. Och det finns hundratal andra uppfyllda profetior.

Jag kanske har sådana åhörare rätt här i afton, hvilka icke hysa förtroende för bibeln såsom Guds ord. Jag vågar säga, att du har ej studerat bibeln och ännu mindre profetiorna utan i stället lyssnat till andra tviflares och smädares gåpord om mindre betydande saker, såsom hvar Kain fick sin hustru ifrån m. m. dyl. Du har aldrig tagit dig tid att sitta ned och med ett uppriktigt uppsåt söka sanningen utan har på sin höjd luktat på bladen och sedan stått på gatuhörnen med tummarne i västfickan och skräflat om att du ej tror på bibeln. Du stackars okunniga människa, du har ingen rättighet till detta, ty du är okunnig. Du vet intet, emedan du har ej rannsakat. Jag säger, att om hvar och en uppriktigt rannsakade ordet, skulle ingen med skäl kunna tvifla på bibeln såsom varande Guds ord.

En fritänkare omvänd.

Jag kommer ihåg huru jag för många år sedan träffade ute på mina resor vid några af mina möten en fin och lärd stockholmare, som hade genomgått tviflets och rationalismens allehanda grader. Till sist insjuknade han i feber och höll på att dö utan släkt och vänner i ett främmande land. En missionsfamilj tog emot honom och vårdade honom under flera veckors tid, som om han hade varit en

af familjen. Såväl mannen som hustrun talade med honom om frälsningens vikt, men han log åt deras enfald och mente att han ej trodde bibeln.

Då han begynte blifva något bättre, satte sig mannen på lediga stunder och begynte läsa ur profetiorna om Kristus, samt visade huru de hade gått i fullbordan; så om Israels förande i den babyloniska fångenskapen; om de fyra världsrikena enligt Daniels beläte samt om Jerusalems förstöring enligt Herrens förutsägande m. fl.

Han blef mer och mer intresserad, och han jämförde med världshistorien såsom t. ex. om de fyra världsrikena m. m. Snart begynte hans förtroende till bibeln växa, så att han själf begynte studera den med den påföljd, att han till sist lämnade sig åt Herren och blef en kristen. Han berättade det själf.

Hvad var det som ledde honom till tron på skriften?

Rannsakandet af det profetiska ordet. Därför, mina vänner, läsen och rannsaken de heliga skrifterna, och glömmen ej profetiorna, och I skolen finna lif och frälsning.

Kristi byte.

Men uti de sista verserna af Es. 53 talar Herren genom profeten om att Kristus skulle få "en säd", "ett byte", därför att han mångas synder bar och bad för öfverträdarne på korset. Huru har det gått med den förutsägelsen?

Ja, svara själf. Tänk på de millioner syndare af alla folkslag, som genom evangelium om denne för våra synders skull döde och för vår rättfärdig-

hets skull uppväckte frälsare Jesus Kristus ha blifvit frälsta och lagda som segerbyten vid hans fötter! Kanske många här i afton skulle kunna stå upp och bekräfta sanningen däraf, emedan I ären Guds lyckliga barn. Eller huru? Hur är det med dig, min vän?

Skulle du sitta här som än icke blifvit hans segerbyte, så kära, fall till hans fötter nu och gif dig helt åt honom såsom lön för hans möda och arbete för dig.

Gå med mig tillbaka i det sköna kapitlet och läs isynnerhet 4de, 5te och 6te verserna. Men läs dem noga och lägg särskildt märke till de där små orden: "våra", "oss" och "vi". Det skall bringa dig, min vän, ansikte mot ansikte med den lidande frälsaren. Och för att göra läsningen mera tilltalande och praktisk, så sätt, i stället för dessa tre ord, orden

Jag, Mig och Mina.

Ni har hört talas om den engelske evangelisten Henry Moorehouse, som Herren använde i Chicago att öppna ögonen på Moody att förstå hvad evangelium var. Han kom en gång in till en rik familj dit han var bjuden. Medan han väntade på sin värd, kom värdens dotter, en ung världsdam, in och gjorde honom sällskap. Det dröjde ej länge, förrän den gudhängifne mannen, som brann för syndares frälsning, ställde frågan till henne, om hon hade frid med Gud, på hvilken fråga hon svarade nekande.

"Skulle ni inte vilja bli frälst?"

"Jo, det vill jag visst, det", ljöd svaret.

"Men skulle ni vilja bli frälst nu?" ljöd nästa fråga.

Damen rodnade och kunde ej svara på en stund. Där såg hon å ena sidan sitt förlustelselif, som hon lefde, och å andra sidan Jesus stå tyst liksom väntande att blifva mottagen. Det var en strid i hennes inre, om hon skulle välja förströelserna i världen eller Jesus.

Han slog upp Esaias 53 och bad henne läsa. Hon läste och läste. När hon hade läst igenom det under rörelse, bad han henne läsa om det en gång till och i stället för orden vi, våra och oss läsa jag, mig och mina. Hon gjorde så och läste: "Men han bar **mina** krankheter och **mina** smärtor lade han på sig, medan jag höll honom för att vara hemsökt, tuktad af Gud och pinad."

"Ja, han var sargad för mina öfverträdelsers skull och slagen för mina synders skull, näpsten var lagd på honom, att jag skulle få frid och genom hans sår blir jag helad."

"Jag gick vilse som ett får, jag ville vandra min väg, men Herren lät alla mina missgärningar drabba honom."

Nu begynte hon försmälta och intresserad fråga: "Är detta sant?"

"Ja, har han icke sagt det?" var Moorehouse svar.

"Ja, då äro ej synderna på mig. Då är jag frälst", och med ett glädjestrålande ansikte tackade de Herren, och hon blef ett byte åt honom för hans möda.

Hör du, min oomvände vän, gör du sammaledes. Läs om och om igen det sköna Esaias 53 och sätt

in jag, mig och mina, ty det gäller dig, och du kan ej längre stå emot Herren, som led och dog för dig. Du skall då villigt säga:

"Herre Jesus tag mitt hjärta,
Ringa lön för all din smärta."

Ja, så skall det vara. Herren bör ha sin välförtjänta lön, och det är du, just du.

Kristi---"Jag måste till Jerusalem."

Förliden söndag betraktade vi profetiorna om Kristi lidande och död enligt Psalm 22 och Esaias 53 och funno huru tydligt profetian har talat därom, ja, i detalj, samt huru allt gått i fullbordan.

Vi skola i afton betrakta det andra ämnet i serien af dessa föredrag. Mitt ämne är Kristi ord — "Jag måste till Jerusalem".

Vi läsa i Matt. 16:21—23: "Från den tiden begynte Jesus förklara för sina lärjungar, att han måste gå till Jerusalem och lida mycket af de äldsta och af öfversteprästerna och af de skriftlärda och dödas och på den tredje dagen uppstå igen." "Och Petrus tog honom till sig och begynte tillrättavisa honom och sade: "Bevare dig Gud, Herre. Icke skall detta vederfaras dig."

"Men han vände sig om och sade till Petrus: "Gå bort ur min åsyn, satan; du är för mig en stötesten, ty du besinnar icke det Gud tillhörer, utan det människor tillhörer."

Lärjungarne såväl som judarne i allmänhet voro af den tanken, att, när Messias komme, han skulle upprätta Messiasriket, efter hvilket de väntade.

Lärjungarne förvånas.

Icke underligt då, att de blefvo frapperade af hans förkunnelse, att han måste till Jerusalem för att lida och dö men ock uppstå samt att Petrus, le-

daren, tog honom afsides och gaf honom en riktig tillrättavisning. Han tänkte: "Detta går på tok. Här ha vi väntat på och planerat, att du skulle endera dagen enligt profetian upprätta Messiasriket, samt att vi, dina lärjungar, som ha öfvergifvit allt och följt dig, skulle vara själfskrifna ministrar i det riket. Och nu kommer du, mästare, och grusar alla våra planer och förhoppningar. Nu händer, hvad våra fiender ha sagt, att vi äro får som låtit leda oss blindt. Nu få de vatten på sin kvarn. Nej se, det går aldrig an. Du måste afstå från denna resa."

Petrus får heta satan.

Aldrig hade Kristus tillförne tillrättavisat en lärjunge så skarpt som nu var fallet med Petrus. Jag riktigt ömmar för honom, stackarn. "Men sådant läder" — förlåt uttrycket? — "skall sådan smörja ha", säger ordspråket. Stackars Petrus! Han får nu heta satan. Man ryser därvid. "Gå ur min åsyn, satan, du är för mig en stötesten", säger mästaren till honom.

Men kära, kan en Kristi lärjunge blifva en satan?

Jo, jo men. Satan betyder motståndare. Och denna gång var Petrus — låt vara sig ovetande — en satan, en motståndare till själfva Guds frälsningsplans genomförande.

Jo, mina vänner, det kanhända än i dag, att en troende kan utan att veta det vara en motståndare till Guds planer. Huru viktigt är det icke därför att vandra i ödmjukhet och ligga nära Guds hjärta och Guds öra, så att man har klart för sig, hvad

som är och icke är Guds vilja, så att man icke kör åstad och gör skada. Sådant har händt och händer. Må vi vandra i Herrans fruktan!

Hvad hade händt,

om Petrus hade lyckats att hindra frälsaren att denna gång fara till Jerusalem för att lida och dö?

Låtom oss antaga för en stund, att han hade hindrats, att han hade lydt Petrus! Hvad hade blifvit följden?

För det första hade Gud blifvit en lögnare, han, som i profetian hade sagt, att Kristus skulle lida, dö och uppstå och därigenom blifva vår frälsare.

För det andra, hade den andra profmänniskan, likt den första, icke hållit profvet, utan varit sin himmelske fader olydig.

För det tredje hade vi härigenom stått på samma poäng som på fallets dag — vi hade varit utan frälsare, och vi hade för evigt förblifvit i våra synder samt under mörkrets furstes välde. Däröfver hade satan helt visst jublat.

Detta hade blifvit följderna. Men Gud vare evigt pris, emedan han hade sändt sin son, den pålitlige, att utföra sin vilja och sitt verk med afseende på vår frälsning, hörde det till det omöjliga, att han skulle hafva kunnat stupa för frestelsen.

"I boken är skrifvet om mig", säger frälsaren, "din vilja min Gud gör jag gärna". Se där! Fadern visste hvem han hade att göra med.

I sammanhang med detta vill jag råda eder, mina åhörare, att läsa Rom. 5te kapitel om den förste och den andre Adam och deras verk, samt huru

Kristus så härligt botade den förres fall, så att ingen behöfver, om han vill, förlora därpå.

Därför låtom oss jubla öfver detta Kristi orubbliga — "Jag måste till Jerusalem".

Hvad låg bakom detta måste?

Ja, låtom oss nu se, hvad som låg bakom detta måste, hvad som dref människosonen till Jerusalem denna gång, då han visste, att han måste lida och dö!

Jo, det var:

1) hans lydnad för sin fader,

2) hans kärlek till människosläktet.

Lägg märke till huru frälsaren sökte att vid alla tillfällen klargöra, att det var Faderns vilja och Faderns verk han utförde. Detta sinnelag hos sig uttrycker han med de starkaste ord i Joh. 4, då han vid Sikars-brunnen, där han nyss hade samtalat med en syndig kvinna, till sina lärjungar säger: "Min mat är att göra dens vilja som har sändt mig och fullborda hans verk." Hvad mat är för en hungrig, var Faderns vilja för Kristus. "Jag gör intet, som jag icke ser min fader göra", säger han på ett annat ställe.

Det är lydnad det, mina vänner. Det var på grund af denna absoluta lydnad för Fadern, som han sade: Jag måste till Jerusalem, ty han visste, att det var Faderns vilja, och det var hans mat, hans lust att göra den.

Må vi, som är Jesu lärjungar, lära af vår mästare att lyda honom, såsom han var lydig sin Fader!

Men det var icke allenast på grund af lydnad

för Fadern han denna gång begaf sig till Jerusalem och det i trots af sina vänners råd, utan äfven på grund af hans varma kärlek till de förlorade människobarnen, till mig och dig, min vän! Glöm ej det!

"Jag måste" — ljöd det i hans inre. Jag måste — trängde det på i hans hjärta, i hans känslor, liksom saften i trädet tränger på, när vårsolen kysser den kalla jorden, under det att det från vänkretsen ljöd: "Skona dig själf. Du behöfver ej gå dit." Men det hjälpte ej, ty det är den varma Gudakärlekens måste som nu talar, och den låter ej tysta sig. Den bryter igenom alla bommar och alla hinder. Kärleken öfvervinner allt. Den är starkare än döden. Han måste till Jerusalem, ty han har tagit sig an de förlorade och de förlorades sak. Han måste rädda de förlorade, kosta hvad det vill, lif och blod. Han måste till Jerusalem för att på Golgata utkämpa en strid och vinna en seger, som gäller Adams fallna släkt. Han är beredd på att gifva sitt lif, om det gäller. Han kan ej annat. Ty så älskade Gud världen — — — Och så säger han: "Se vi gå upp till Jerusalem" — — — och de drogo åstad.

Det var utan tvifvel en gnista af denna kärlek, som bodde i doktor Luthers hjärta, då han trots sina vänners försök att hindra honom att fara till Worms för att försvara Guds evangelium och hans sak, svarade: "Om det funnes så många djäflar i Worms som tegelpannor på taken, så måste jag dit." Och han drog dit och vann en härlig seger.

Föräldrakärleken är stor — Guds större.

Vi föräldrar torde bättre fatta betydelsen af detta "kärlekens måste" än andra människor, ty vi ha barn, hvilka vi älska, och för hvilka vi blöda. Tänk, huru det svider i faders- och modershjärtat, då det går barnet illa, eller det råkar i fara. Det riktigt svider och bränner därinne. Och då vi stå där rådlösa i nöden och oförmögna att hjälpa, vill hjärtat brista. Och många ha brustit. Gud allena vet, huru många föräldrahjärtan ha brustit för barnen. De äro många.

Hvarför denna oro och ständiga omsorg för barnen? Jo, emedan vi älska dem. Så snart det fattas barnet något, så säger kärleken genast: Jag måste. Jag måste skicka efter doktorn. Jag måste lägga ut penningar för min son, som har råkat illa ut, äfven om jag skall låna dem. Jag måste resa den långa vägen för att hjälpa min dotter, som ligger där hjälplös.

Ja, så där låter det. Det kommer sig däraf, att de älska barnen. Mången far och mor nästan täres bort på grund af kärlekens omsorg om sina barn. Om det icke vore för denna kärlek, skulle ej håret gråna, eller ryggen krökas eller fårorna i ansiktet sätta sin prägel så snart. Men så länge kärleken bor där inne, så länge komma de kära föräldrarne att lida af kärlekens tär-sjuka för barnen att vilja dem godt och att göra dem godt. Ack, att de förstode det!

En fader och hans son.

I Minneapolis hände för många Herrens år sedan, att jag blef bjuden att stanna hos en af mina

medlemmar öfver natten. Efter midnatt fick jag se ett sken genom fönstret och hörde ett skrik.

Jag sprang upp i hast och så värdfolket. Då vi kommo ut, funno vi att eld hade brutit ut i grannens stall. Vi skyndade dit och där funno vi fadern, en fattig svensk man i bara skjortan springa omkring det brinnande stallet och skulle med pock in i lågorna, ropande: "Hvar är min gosse? Hvar är min gosse?"

Gossen, en tolfåring, hade halft naken rusat in i lågorna för att lösa hästen de ägde, och där hade han med hästen blifvit lågornas rof. Vi måste hålla mannen, som med pock skulle in i lågorna och rädda gossen, under det han i natten gaf upp hemska jämmerskri: "Hvar är gossen?" "Hvar är gossen?"

Så snart allt var nedbrunnet och vi kunde undersöka i elden och askan, funno vi den lilles kropp armlös och benlös, ty dessa lemmar hade blifvit afbrända.

Jag skall aldrig glömma den stackars fadern, då han fick tag i detta rykande köttstycke af sin son och i natten sprang omkring med detsamma ropande sin son i namn, under det han jämrade sig.

Det var kärlekens måste som dref honom till att vilja in i lågorna för att rädda barnet. Det var en fattig faders kärlek det. Och tänk när den kan vara så påtryckande och blind för faror och lidande, då det gäller att rädda ett barn, tänk då människosonens kärlek till dig och mig, hans, som trotsade alla motstånd och alla hinder. O, mina vänner, borde inte Jesu kärlek smälta våra hjärtan, så att de begynna klappa varmt för honom, ifall de varit tillfrusna? Jo, visserligen.

Föräldrakärleken är stor, men Kristi kärlek är större. Han offrade sitt lif för sina fiender, för syndare och ogudaktiga. O, du makalösa Gudakärlek!

Ett föredöme för oss.

Men uti sitt handlingssätt är frälsaren ock ett föredöme för sina barn i lydnad och kärlek. Var han så absolut lydig sin himmelske fader, skulle icke vi då lyda Kristus, som vi bekänna oss till! För honom var det alltid viktigt att veta, hvad Fadern ville. "Jag gör intet", säger han, "som jag icke ser min fader göra". Gud kräfde ej denna lydnad, försakelse och uppoffring, ja, hans lif, men det var hans lust att lyda. "Han vardt lydig intill döden, ja, intill korsets död". Det var mästarn det.

Huru är det med vår lydnad? Är det vår mat, vår lust att göra hans vilja, huru halsbrytande det än är för köttet? Må vi rannsaka oss. Huru lycklig var han ej i sin lydnad. Så ock med oss, då vi äro hans lydiga barn. Men ack, huru illa vi fara för vår olydnads skull. Det är vår olydnad mot Gud, som vållat oss så många bittra kval och så många heta tårar. Må Herren få så mycken makt öfver oss, att vi blifva hans lydiga och snälla barn. Vi skola då må bättre.

Och kärleken sedan! Huru är det med eder? Paulus säger i 2 Kor. 5: "emedan Kristi kärlek tvingar oss så" — — — Är det Kristi kärlek som tvingar oss, som drifver på, så att vi måste vittna, vi måste offra medel för Herrens rikssak, vi måste tjäna här och där, uppoffra och försaka? Vi kunna ej annat, emedan Kristi varma kärlek, som dref

honom att gå till Jerusalem, drifver oss. Måtte så vara! Annars är vårt verk odugligt inför Herren. Det är oss "till intet nyttigt", såsom Paulus skrifver i 1 Kor. 13.

Kanske jag har åhörare här i afton, som äro främmande för denna sak. Du har kanske ej än öppnat ditt hjärta för Kristi varma kärlek, oaktadt han af kärlek gick till Jerusalem för att lida, dö och uppstå för dig, på det att du skulle kunna frälsas. Nog är han värd din kärlek och ditt förtroende.

"Hvarför älskar Ni ej Jesus?" — frågade en liten flicka en man, till hvilken hon hade ställt frågan, om han älskade Jesus, på hvilken han hade svarat nej. "Hvarför älskar ej farbror Jesus?" — lydde den andra frågan. Han kunde ej svara därpå den dagen. Den frågan gaf honom några sömnlösa nätter, tills han som en syndare kastade sig ned till Jesu fötter med sitt hårda hjärta. Det försmalt i ångerns tårar, då han fick det klart, att Jesus hade älskat honom så högt. Ifrån den dagen älskade äfven han Jesus.

Jag lämnar därför denna fråga till dig: Kristus älskade dig så högt, att han gick till Jerusalem för att lida och dö för dig, hvarför älskar icke du honom?

Jesus inrider i Jerusalem.

Text: Luk. 19:29—40.

Nyss stod frälsaren på Oljeberget och grät sympatiens tårar öfver det hårdnackade folket, som icke kände sin besökelsetid. Nu fortsätter han färden mot staden, det ogudaktiga Jerusalem, för att för sista gången varna och locka och slutligen lida och dö.

Där sitter han, Guds och människosonen, på en åsna enligt profetian: "Fröjda dig storligen, du dotter Zion; höj jubelrop, du dotter Jerusalem. Se din konung kommer till dig; rättfärdig och segerrik är han. Han kommer fattig, ridande på en åsna, på en åsninnas fåle". Zak. 9: 9.

Tänk hvilken syn!

Där kommer den allsmäktige, genom hvilken himmel och jord och allt blifvit skapadt, klädd i fattigmans dräkt, en dräkt, som han fått till skänks. Han kommer icke på en ståtlig häst lik jordens monarker, klädd uti guldbesmidd lysande konungslig skrud, oaktadt han är konungars konung. O, nej. Han såväl som åsnan bära prägel af fattigdom.

Se där, hvilken skara af människor uti hans sällskap. Och så långt ögat kan se, märker man en ström, kommande ut från staden att möta honom, ty de hade hört, att han skulle komma. Märk,

hvilken entusiasm som råder bland skarorna. Ingen syntes vara rädd för denne konung. Nej, hela hans utseende var egnadt att draga det allmänna folket till honom, icke att stöta bort.

När jordens konungar draga fram på sina "eriksgator", då är det icke rum för den fattige och ringe. Men när konungars konung kommer, då är det det allmänna folkets tur. O, du vår kärleksfulle och nådige konung!

Kärlekens magnet.

Det var det utmärkande hos frälsaren under hela hans offentliga karriär, att han med sin kärlek och sympati för de ringa i världen drog dem omkring sig, hvart han än färdades, såsom magnetnålen drar stoftgranden.

Där se vi närmast honom lärjungaskaran. Därnäst den stora skaran, som under färden har ökats alltmer. Och slutligen se vi där borta stadsboarne komma honom till möte med jubel.

Det var alltid hans sed att vara omgifven af lidande människor såväl som af vänner och äfven fiender. Han var denna kärlekens magnet, som drog stoftgrandet människan till sig. En del älskade och beundrade honom. Andra fruktade honom. Sak samma — en folkets man var han i alla fall. Det var det utmärkande hos honom. Och hvarför? Jo, emedan han kunde sympatisera med mänskligheten såsom ingen annan. Se där hemligheten till hans popularitet. Han lade ej an på att vinna popularitet. Tvärtom. Men han vann den i alla fall ofrivilligt genom sin kärlek och sitt ädelmod. Han sade dem visserligen sanningen skar-

pare än någon annan, men det skilde honom icke från folket.

Hvilken lärdom för kristna och isynnerhet predikanter! Att tala och lefva så, att man drager och binder folket vid sig är hemligheten än i dag till en predikants framgång.

De gifva honom hyllning.

Emellertid följa honom nu skaror till högtiden och andra möta honom från staden. De gifva honom sin hyllning. Somliga kasta sina kläder framför honom. Andra skära kvistar af träden och strö på vägen, där han skall draga fram. Nu hör man lärjungahopen höja jubel- och fröjde- och tacksägelserop öfver de krafter de hade sett i hans sällskap, sjungande: "Välsignad vare han, som kommer en konung i Herrens namn! Frid på jorden och ära i höjden!" Och andra stämma in. Äfven barnen.

Det var blott en grupp, som var dyster i synen, och det var fariseerna, hvilka alltid blifvit illa till mods, då Kristus dragit fram i världen för att göra människorna godt. De vilja att mästaren skall nedtysta dem. Men nej, det får ej vara tyst i Guds rike. Själf sitter han lugn och full af tankar. Han allena visste, hvad som bodde i människohjärtat under all denna hyllning. Han visste, att efter några dagar skulle denna hyllning och detta hosiannasjungande förvandlas till en körsång, som varit författad i helvetet: "Kortfäst, korsfäst honom!" Huru kunde han då le? O nej.

Snart är han framme vid stadsporten, och hela staden kommer i rörelse. Ack, att folket hade känt

den ridande och känt sin sökningstid, så hade det tett sig annorlunda. Men hvad som inom kort komme att hända i Jerusalem, måste hända. Profetian hade förutsagt det. Det hörde till Guds rådslut med hänsyn till människosläktets frälsning. Därför erinrade ock frälsaren de sina efteråt, sägande: "Måste icke människosonen lida allt detta" — — — Och Paulus skrifver: "Af Guds nåd skulle Kristus smaka döden för alla".

De väntade Messiasriket.

Då vi höra lärjungarnes jubel och fröjd kunna vi lätt förstå, att uti deras hjärtan rörde sig messianska tankar och förhoppningar, att nu möjligen skulle han framträda såsom den omprofeterade Israels konung. Tillfället såg gynnsamt ut, hvadan det låg nära till hands att hysa sådana förhoppningar. Men så halsbrytande det än månde blifva för dem, måste de grusas, ty Guds plan, som alltid är bättre än våra planer, måste gå igenom. Därigenom gagnades icke allenast de utan hela släktet.

Därför var ej tiden nu inne för honom att träda in med full kraft uti sitt konungsliga ämbete. Visserligen var han konungen. Därtill var han född, som han själf sade. Men för inträdandet i egentlig mening uti detta ämbete hade stunden ej kommit.

Huru ofta satte icke lärjungarne ifråga just denna sak, men fingo afvikande svar. T. o. m. på berget på Kristi himmelsfärdsdag, strax innan han uppfor, ställde de den frågan till honom, huruvida han icke nu skulle upprätta riket. Han sade icke, att riket icke skulle upprättas, eller att han icke

skulle uppträda som konung, men att det icke tillkom dem att veta tiden. Hvad de för den närmaste framtiden behöfde, det var andekraft från himlen, hvilket de skulle få icke många dagar därefter.

Alltså var ej tiden inne för hans konungamakt, då han inträdde i staden. Men Gud vare lof! — dagen kommer. Lika visst som han inred i Jerusalem och sedan blef det Guds lamm, som led och dog för våra synder och nu sitter där uppe och fungerar såsom vår öfverstepräst och troget fullgör sitt ämbete, skall han en annan dag komma, icke tarflig, ridande på en tarflig åsna, utan i himlens sky med stor makt och härlighet. Och han skall då upprätta sitt rike och regera med full makt och myndighet såsom konung. Vi vänta den dagen. Och om allt går väl, så att vi hålla ut i Kristi efterföljelse intill änden, skola våra fötter stå på Jerusalems gator, och "vi skola se konungen uti hans härlighet." "Tillkomme ditt rike!"

Jesu tårar.

Förliden söndag betraktade vi Kristi inridande i Jerusalem. Vi skola i afton betrakta ämnet: "Jesu tårar".

Vi läsa uti Lukas 19de kap. och 41 vers: "Och då han kom närmare och fick se staden, grät han öfver honom." Han var nu på sin sista resa till Jerusalem, som han ofta besökt, och där han ofta hade predikat evangelium, men folket hade slagit döförat till. Hans sista besök var nu inne. Få se om de mottaga honom. Af judarne hade Kristus kommit, och till dem kom han. Han gaf dem det första och bästa tillfället till frälsning. Men fattade de det? Nej, det var just det de ej gjorde. De förhärdade sig mer och mer emot sanningen, och det var däröfver han grät och tillade: "O, att ock du visste, och det i denna din dag, hvad din frid tillhörer! Men nu är det fördoldt för dina ögon." Han, såsom ingen annan, kände folkets ställning, att de ej fattade det rika tillfället till frälsning, hvilket gafs dem i Jesu kommande. De voro förblindade. De kunde ej se, oaktadt de skröto af, att de sågo och förstodo Guds hemligheter. Denna blindhet gick honom till hjärtat, hvarför han grät äfven vid tanken på hvad som skulle drabba dem, ty äfven det visste han, och han förkunnade redan på förhand, hvad som skulle drabba

dem sålunda: ''Ty dagar skola komma öfver dig, då dina fiender skola kringskansa dig, och omringa dig och tränga dig på alla sidor; och dig och dina barn, som äro i dig, skola de slå ned till marken, och de skola icke lämna kvar i dig sten på sten, därför att du icke kände den tid, då du var sökt.'' Det gick frälsaren till hjärtat, då han tänkte på hvad som skulle drabba ''hans egna'', emedan de ej kände sin sökningstid. Märk, mina åhörare, de där orden — ''emedan du ej kände den tid, då du var sökt''. O, att jag kunde väcka hvarje oomvänd själ här i afton till besinning, till att allvarligt tänka på, att du lefver nu, just nu, i en besökelsetid, då din himmelske fader söker dig genom Anden och evangelium.

Skall du, min vän, likt judarne, låta det ena frälsningstillfället efter det andra gå dig ur händerna, tills det sista har passerat förbi och döden och domen hälsar på? Gud gifve oss besinningsförmåga! Ty det är besinningsförmåga, som fattas bland människorna, icke tillfällen till frälsning.

Olika tårar.

Låtom oss nu betrakta Jesu tårar, men innan vi göra det, så låtom oss kasta en blick på andra tårar, på det att vid en jämförelse Jesu tårar må framlysa så mycket klarare. Det är godt om tårar i denna världen. Jorden har därför fått namnet tåredal, och det är ett betecknande namn. Somliga gråta i vrede, andra, emedan de ej få som de vilja. Det är barnens sed. Tårar flyta i floder, emedan människorna göra förluster — förlust af penningar, egendom, ära och upphöjelse; andra

öfver förlust af fader, eller moder, eller systrar, eller bröder, eller ett barn, som döden grymt ryckt ur föräldrarnes sköte. Ack, man spårar tårefloder allestädes på jorden. Icke allenast i fattigmans hus, utan äfven i kejserliga palats. Hvar och en af mina åhörare är väl bekant med hvad jag nu påpekar. Här behöfs inga långa och skarpa öfverbevisningar från min sida. Nej, det ropar jakande i edra hjärtan så fort mitt tal skrider.

Det finns ett annat slags tårar, som vi bruka kalla "krokodiltårar". Därmed mena vi skrymteritårar. Vi mena ingenting med dem annat än att lura folk med dem. Men det finnes ock tårar bland människorna, som vi skulle kunna kalla ädla tårar, ty de fällas, emedan det finns sympatiska hjärtan. Dessa finna vi förnämligast hos föräldrar.

Föräldra-tårar.

Gud allena vet, huru många tårar föräldrar ha fällt på grund af kärlekens sympati för barnen. Men nog skulle de kunna bilda sjöar och små floder. Gif akt på de ömma föräldrarne vid barnets sjukbädd och slutligen vid båren! Det är gripande att se dem. Och vi föräldrar kunna vid sådana tillfällen så väl förstå oss på hvarandra och gråta med hvarandra, ty vi veta, hvar skon klämmer. Men inga tårar likna så nära Jesu tårar, som föräldrars tårar öfver sina sorgebarn, hvilka vandra sin andliga ofärd till mötes. De äro i sanning en typ af Jesu tårar. O, jag har sett föräldrar vrida sina händer i förtviflan öfver en olycksson eller olycksdotter, under det att strida tårar strömmat utför deras kinder. De hafva kostat all sin

kärlek, tid, krafter, förmaningar och böner på barnet, men allt synes hafva varit förgäfves. Trots allt rusar barnet sin eviga ofärd till mötes. Är det underligt då, att de kära föräldrarne gråta medlidsamhetens såväl som förtviflans tårar. Allt blefve väl, om barnet blott ville komma och kasta sig i deras famn gråtande ångerns tårar och med ett: "Käre far och mor förlåt, förlåt allt!" Deras tårar skulle förvandlas till glädjetårar. Men kan en faders och moders kärlek vara så stor och utgjuta sig i sådana tårar, så äro

Jesu tårar ännu varmare och klarare.

Kan man uti en faders och moders tårar skåda den brinnande föräldrakärleken, tusen gånger klarare lyser då den gudomliga kärleken till de förlorade fram i Jesu tårar på Oljeberget. Blicka på honom! Se, det uttrycksfulla anletet! Se, de där anletsdragen, huru fulla de äro af medlidsamhet liksom hela Jerusalem hade legat på hans hjärta, hvilket ock var fallet. Blicka på de där tårarne! Huru klara och kärleksvarma fåra de ej hans kinder. Det är som om hvarje tår ville omfamna den ogudaktiga staden, på samma gång som de äro varningssignaler.

Han har ju under tre och ett halft år gått ut och in ibland dem, dels varnande dem och dels lockande dem såsom en kycklinghöna. "Huru ofta har icke jag velat församla dina barn, liksom hönan församlar sina kycklingar under sina vingar, men I hafven icke velat", säger han. Hör: "Men I hafven icke velat". Det är den förtviflade faderns och moderns hjärteutgjutelse öfver sitt sor-

gebarn, efter att de gjort allt för dess räddning men misslyckats. Och nu står han där för sista gången, medveten om att de skola förkasta och korsfästa honom. Förundrar du dig öfver att han gråter? Vi, som haft och hafva barn, förstå och fatta något så när, hvad som rör sig uti hans inre.

Ack, att hela staden hade velat löpa honom till mötes, där han stod och grät, och kasta sig i hans famn och blanda ångerns tårar med hans kärlekstårar, då hade det än funnits räddning. Men nej. Judarne voro förblindade. Med seende ögon sågo de ej, och med hörande öron hörde de icke, och de kände ej sin sökningstid, hvarför han förkunnade deras dom.

Stackars den människa, som genom ett ihärdigt motstånd blifvit försoffad, så att hon ej kan känna sin sökningstid och stanna för Gud! Det är den mest beklagansvärda människa under solen. Och det vore bättre, att hon aldrig varit född.

Ack, min vän, tag varning, om du kan, ty äfven du har haft och har "din dag", din sökningstid. Jag är viss om, att den Hel. Ande genom evangelium har mer än en gång klappat på ditt hjärta, och du har varit rörd. Men du har gjort som judarne. Du har stött bort den milde frälsaren, och du är kanske hårdare i dag, än du var för några år sedan.

Jesus gråter öfver dig.

Tänk, om Jesus gråter öfver dig i afton! Ty vet att hans förhållande till syndare i dag är likadant som då. "Han är likadan i dag", sjunga vi uti en sång. Tänk, om han blickar ned öfver dig

i afton med medlidsamhetens blickar, under det han med all sin kärlek står liksom handfallen och vet intet råd med dig, emedan du ej vill låta dig frälsas! Kunna icke hans kärlekstårar smälta ditt hjärta, hvad kan då smälta det? Min vän, se i dem Guds varma kärlek till dig.

Jag fruktar, att människorna nu för tiden äro slagna med samma andliga blindhet som judarne på Kristi tid. Huru har icke genom evangelium syndare lockats till Kristus, men de ha icke velat lyssna. Seattles befolkning, fruktar jag är i det läget nu. Tänk, på de ansträngningar som gjordes för ett par år sedan, då Gipsy Smith var här och då sådana ansträngningar gjordes, men huru mycket lyckades vi att få inom hörhåll världsmänniskorna? Det var obetydligt.

Huru har icke i vinter sju amerikanska församlingar enats om en evangelisk kampanj och byggt ett tillfälligt tabernakel för att samla de utomstående. Men i trots af den begåfvade evangelist de hade kallat, och i trots af all deras ansträngning, kunde de icke fylla detta brädskjul (med endast 2,000 sittplatser) mer än ett par, tre gånger. Hvart gingo människorna? Till teatrar och danssalar. Det är blindhet och försoffning. De känna ej sin besökningstid. Det är fördoldt för deras ögon. Därför rusa de blindt mot fördärfvet.

Har icke bland oss svenskar, under de tre och ett halft år jag varit här, ansträngningar gjorts för att rädda de förlorade landsmännen, men huru många ha tagit varning och flytt i frälsarens famn? Ack, få, i sanning. Och jag har just under de

sista dagarne undrat, huruvida jag skall lyckas eller ej att locka någon af eder till Jesus.

Jag träffade en man häromdagen, som är främmande för Gud, men som brukar höra mig. "Vi skola nu snart skiljas åt", sade jag. "Jag har väntat att kunna vinna eder för Kristus, innan jag lämnar Seattle", fortsatte jag, "men det torde misslyckas".

Hör min vän, skall Jesus hafva gråtit förgäfves öfver dig? Skall han förgäfves ha lidit, dött och uppstått för dig? Skall du efter all den kärlek och allt tålamod Gud kostat på dig, likväl gå förlorad? Hvem vill i afton komma till den milde och sympatiske frälsaren och kasta sig i hans famn och blanda sina tårar med hans kärleks tårar? Jag försäkrar dig i kraft af Guds ord, att han icke skall kasta ut dig, om du kommer, utan omfamna dig och trycka dig in till sitt hjärta och hviska sitt: "Var vid godt mod min son, min dotter, dina synder förlåtas dig!"

Hvilken syn är det icke att se den store frälsaren Kristus och den store syndaren omfamna hvarandra.

En moder och en son.

Det var en moder, en troende änka, som hade en son och en dotter, sonen var hennes sorgebarn. Han var städse föremål för hennes förmaningar och förböner. Men i den mån han växte upp tillhårdnade han, till dess att han en dag lade händer på sin sjuka mor och under eder och förbannelser lämnade hemmet för att aldrig mer återvända.

Ja, nog kan en son eller dotter i vredesmod och förtrytelse lämna en gammal mor och far, men om den kan på den vägen finna ro och frid, blir en annan sak. Det blir nog svårt att rymma ifrån en älskande moders eller faders andliga intryck. Sonen hade icke varit borta länge, förrän det onda samvetet blef allt högljuddare, och hvart han reste, tyckte han sig se sin gamla mor i bönevrån bedjande för honom. Han tänkte mer och mer på hennes kärlek och uppoffring samt huru illa han hade behandlat henne. Till sist blef det odrägligt för honom. Han tänkte: "Tänk, om hon dör, och jag icke skulle få se henne och bedja henne om förlåtelse! Jag måste återvända hem". Men han skämdes. Men ändtligen begaf han sig hem. Han ledde det dock så, att han kom in i byn efter mörkret. Inkommen i byn fann han att folk strömmade till en sammankomst. Han följde med skaran. Inkommen predikade predikanten om den förlorade sonen. Allt var för honom. Han var i dubbel bemärkelse den förlorade sonen. Efter predikan stod han upp och bad om förböner. Systern, som ock var på mötet, springer upp och fattar sin bror om halsen, utropande: "O, min broder, min broder!" Efter mötet följde han sin syster hem, men icke förr än predikanten hade lofvat följa med, ty han skämdes att ensam möta sin moders blickar. Hemkommen frågar modern, som låg i öfre våningen sjuk, sin dotter, hvad predikanten hade predikat öfver. "Den förlorade sonen", var dotterns svar. "Ack, hvar är mitt förlorade barn i kväll", ropade modern! Predikanten kom upp till sjukbädden, där hon låg och ropade efter sin

förlorade son. "Antag", sade predikanten, "att Er son komme hem, skulle Ni kunna förlåta honom?" "Ack, säg icke så till en moder! Då han var liten buro dessa armar honom, och om han kommer igen, skall jag fastän svag trycka honom intill mitt bröst", utropade hon.

Sonen, som satt ännu därnere och hörde detta, kunde icke längre sitta stilla utan kom upp och smög sig bakom ändstammen af hennes bädd, slog sina armar omkring hennes hals och hviskade gråtande: "Moder, kan Ni förlåta mig?" Hon brast ut i Simeons utrop: "Herre, nu låter du din tjänarinna fara i frid, ty mina ögon ha sett din salighet!"

Tårar mot tårar. Famntag mot famntag. Hvilken syn! Och dock var ej den kärlek, som bodde i moderns hjärta mer än en gnista af den kärlek, som rörde sig i Jesu hjärta, då han stod där på Oljeberget och grät öfver den ogudaktiga staden Jerusalem och då han gråter öfver dig, min oomvände vän. Vill ej du i afton göra som denne son — komma till din frälsare Jesus och kasta dig i hans famn och gråta ut där öfver dina synder? Där vid Jesu hjärta är rätta platsen för syndare att gråta ut, ty där blandas syndarnes tårar med frälsarens kärlekstårar. Vid hans hjärta är rum. I hans utsträckta famn är rum för en hel fallen värld.

Än en gång — se människosonen stående där gråtande öfver dig! När skall du begynna gråta öfver dig själf och din synd, försmält af Jesu tårar?

Kristus i kretsen af sina lärjungar.

Text: Matt. 26:17—27.

Sedan frälsaren hade ridit in i Jerusalem på söndagen har han under veckan vistats på Oljeberget under nätterna, och under dagarna har han uppehållit sig i staden och lärt i templet, dit folk hade samlats.

Det är nu passionsveckan, och vi skola under aftnarne betrakta olika händelser i Kristi lif i den ordningsföljd de komma under denna hans sista vecka före hans död på korset. Mitt ämne för i afton är: "Kristus i kretsen af sina lärjungar".

Uti vår text finna vi att han enligt gammaltestamentlig sed önskade äta påskalammsmåltiden med sina lärjungar, innan han skildes från dem. Han uppdrog därför åt två af sina lärjungar att anskaffa en sal hos en, som han tycktes vara bekant med, troligen en hemlig lärjunge, af hvilka det var godt om den tiden, för att där fira denna måltid. Efter att salen var anskaffad och måltiden var tillredd, tog han sin lilla lärjungaskara med sig dit vid aftonens inbrott och satte sig till bords med dem.

Aldrig har någon en afton suttit i en vänkrets under så omväxlande och gripande erfarenheter som Kristus den aftonen. Han såg Golgata och korset för sin blick och visste hvad det betydde

för honom. Han visste, att uti lärjungakretsen satt en, som den natten skulle förråda honom, ty Judas hade allaredan i hemlighet kontrakterat med öfversteprästerna att förråda sin mästare för trettio silfverpenningar. Han kände allaredan de kval och den ångest, han den natten måste utstå. Han kände äfven till sina lärjungar, huru svaga de voro och därtill okunniga, samt att de ej voro mycket att lita på. Att under känslan af allt detta sitta i kretsen af sina närmaste och intimaste, hvilka hade följt honom i tre och ett halft år, måste hafva utgjort för honom den natten de mest pinsamma erfarenheter under hela tiden i lärjungarnes sällskap.

Man kan ej lita på människor.

Att han icke hade ynnest hos öfversteprästerna, fariseerna och de skriftlärde, det hade han funnit ut mer än hvad kärt var. Och att han icke heller kunde lita på det allmänna folket, bland hvilket han var populär, det visste han. Men han hade väl kunnat vänta trohet hos de tolf, hvilka han hade utvalt, och på hvilka han under de tre och ett halft åren hade slösat så mycket tålamod och så mycken fördragsamhet och vänskap. Men nej. Äfven i denna trånga vänkrets skulle han finna en djäfvul.

O Gud, hvilket rör människan är! Huru vanskligt är det icke att lita på människor, äfven kristna människor och deras vänskap. Detta fick frälsaren erfara mer än hvad kärt var. Och äfven vi möta sådana bittra erfarenheter i lifvet. Och dessa äro de mest pinsamma. Ty hvad angår det oss,

om världen är tvetydig, falsk och otrogen. Stackars värld, den kan gärna inte vara annorlunda, emedan den är i mörkrets furstes våld. Men af vännerna, Guds vänner, borde man kunna vänta annat.

Men låtom oss nu betrakta hela scenen under natten. Där sitter han nu ibland dem och talar och förmanar dem, ty afskedsstunden är inne. Huru viktigt känner han det icke vid tanken på skilsmässan, och hvad som förestår både dem och honom. Han visste hvad som förestod dem, att de skulle vara som får bland ulfvar, och att de mer än en gång skulle känna sig ensamma. Därför öfverlåter han sin frid åt dem, lärande dem förstå, att huru de än voro föraktade och hatade i världen, de dock alltid kunde påräkna hans vänskap, hvilket menas frid.

Judas förrädaren.

"Sannerligen säger jag eder: En af eder skall förråda mig", börjar hans bordsamtal.

Hvilken bestörtning!

Icke underligt att de blefvo bedröfvade, frågande: "Inte är det väl jag, Herre?"

Jojo, det är merendels så, att den som ej behöfver frukta, han fruktar, och den det gäller är bekymmerslös. Det hör till förhärdelsen.

Han klarerar dock tvetydigheten och skingrar ovissheten med att, enligt en annan evangelist, direkt vända sig till Judas Iskariot, till hvilken han lämnar efter välsignandet af brödet, ett indoppadt brödstycke. Enligt Johannes lämnade nu Judas brödrakretsen, "och det var natt".

Ja, i sanning måste det hafva varit natt i dubbel bemärkelse. Ty en mörkare natt finns ej än den stund, då en Kristi lärjunge tar försåtligt och förrädiskt afsked af sin mästare och sina bröder samt öfvergår till Kristi fiender. O, Gud, bevara oss alla för en sådan natt!

Mästaren välsignar, som sagdt var, brödet och delar ut till höger och vänster, och härmed afslutar han, kunna vi säga, gamla testamentets tid med dess skuggor för att inviga en ny nådeshushållning, nya testamentets tid, med nya testamentets måltid, Herrens nattvard, eller Jesu döds åminnelses måltid. Ty efter påskalammsmåltidens intagande räcker han dem ett bröd sägande:

"Tagen, äten. Detta är min lekamen".

Därefter tar han kalken, tackar och säger:

"Dricken häraf alla."

"Ty detta är mitt blod, det nya förbundets, hvilket varder utgjutet för många till syndernas förlåtelse."

Tilläggande:

"Härefter skall jag icke dricka af denna vinträdets frukt intill den dagen, då jag dricker det nytt med eder i min Faders rike."

Nattvardens instiftande.

Och härmed har Kristus invigt åt den kristna församlingen sin åminnelsefest eller måltid, som skall firas af Guds folk, till dess han återkommer för att hämta oss hem. Hvad påskalammsmåltiden var för Israels barn i gamla testamentet, skall nattvarden vara för Guds församling i nya testamentet, blott med den skilnad att Jesu döds åmin-

nelses måltid är af så mycket större värde och betydelse än påskalammsmåltiden, som nya testamentet med dess evangelium om Kristus för oss död och uppstånden öfverflyglar gamla testamentet med lagen, dess institutioner och allt, hvilket var blott skuggan till hvad som skulle komma, nämligen verkligheten — Kristus. Ty påskalammsmåltiden firades till minne af Israels barns utvandring ur Egypten. Men nattvarden firas till minne af Jesu Kristi lidande, död och uppståndelse, hvilken händelse angår hela världen, då den förra angick endast Israels barn.

Nattvarden är ett ämne nog stort och betydelsefullt för en hel predikan, men nu är ej tiden därför. Dock vill jag säga, att det är en ledsam företeelse i vår tid, huru litet intresse man har för denna måltid, isynnerhet bland de unga i församlingarne, då ju Herren gaf oss denna måltid eller fest, för att därigenom på ett praktiskt och talande sätt hugfästa de för hela världen så betydelsefulla minnena af vår frälsares lif, lidande, död och uppståndelse. Kristus ville att brödet och vinet i nattvarden skulle efter hans död ersätta hans personlighet ibland oss. Så att då brödet och vinet räcktes oss, vi skulle se hans bild framför oss, samt huru hans kropp bröts, liksom ett bröd brytes, och hans blod rann för våra synders skull, på det att vi skulle få lefva. Vi skulle äfven därigenom kraftigt påminnas om syndernas förlåtelse, för hvilket blodet utgöts. Liksom andra fester t. ex. Lincoln- och Washington-dagar firas för att hugfästa deras minnen hos det amerikanska folket, så skulle ock Jesu åtminnelsefest hugfästa hos de troende min-

net af den dyre frälsaren, som gaf sitt lif för dem. Skulle inte hvarje troende känna sig glad att få vara med hvarje gång vid en sådan fest? Jo, visserligen.

Nattvardens nytta.

Man kan visserligen sätta ifråga, huru det är med kärleken till Kristus hos dem, som så litet intressera sig för denna måltid, som ju ock är påbjuden i Guds församling.

Huru är det med dig, min broder och syster, i detta fall? Är du ibland dem som försumma denna måltid, så vet, att du förlorar mycket, ty du har försummat de värderikaste uppbyggelsestunder, som vi äga i församlingen.

Vi äro ock omgifna af så många faror och förströelser, som vilja hindra oss på vägen, att vi behöfva iakttaga alla nådemedel församlingens hufvud, Kristus, har skänkt oss såsom ett motvärn mot allt det i världen till frälsning hindrande. Vaknen därför upp, I sofvande kristna, och gören eder bruk af Guds rika håfvor, så skolen I blifva lyckliga och frimodigare på vägen hem.

Nu hade sammanvaron nått sitt slut, hvadan de efter lofsångens sjungande gingo ut i natten, kanske på morgonsidan, till Oljeberget och Getsemane, där vi härnäst träffa vår dyre frälsare.

Men innan jag slutar, må vi bilda oss ett totalintryck af vår frälsares förhållande till sina lärjungar under den pröfvande natten.

Hvad finna vi?

Jo, att han är den samme lugne, som aldrig under några omständigheter förlorade fattningen och

förifrade sig. Hvilket föredöme är han icke för oss, i synnerhet för oss predikanter, då vi komma i svåra pröfningar! Huru lätt tappa vi då ej hufvudet, som man säger, och förifra oss och vålla skada. Icke så med mästaren. Må lärjungen härvidlag lära af Mästaren.

För det andra finna vi honom natten ut densamme trofaste vännen, som icke hade svikit dem och som försäkrade dem, att de i fortsättningen skulle äga hans frid. Han hade haft stor anledning att den natten förebrå dem för mycket och mångt i deras lif, ja, att rentaf afskeda dem. Men nej. I stället undervisade och tröstade han dem såsom en fader och moder trösta sina barn i afskedsstunden.

Det är frälsaren det. Sådan är min Kristus. Är han din, min vän? Nu veta vi ock huru han vill förhålla sig till sina barn i denna tiden. Ty han är likadan i dag.

Hvilken tröst och hugsvalelse är det icke för Guds vänner i dag att studera frälsaren och mästaren i kretsen af sina lärjungar. Man kan icke gärna läsa denna berättelse utan att röras till glädjetårar, då man trots all skröplighet hos dem likväl finner hos Mästaren samma huldhet och trofasthet. Nu veta vi, huru vi skola tänka om honom, då vi känna oss "odrägliga inför Gud", och satan skrämmer oss med det, att Herren icke vill ha något med oss att göra. Nu veta vi, hvad vi skola svara honom. Vi behöfva blott peka på Mästarens förhållande till sina svaga lärjungar och visa, att "såsom han hade älskat dem, så älskade han dem intill änden".

O, du min Kristus, min dyre Mästare, lär mig att aldrig misströsta på dig och din trofasthet, du som aldrig svek eller öfvergaf dina forna lärjungar, så länge de ville följa dig! Lär mig att se på dig och troget följa dig, huru det än växlar i lifvet. Amen!

Kristus i Getsemane.

Text: Matt. 26: 36—74.

Vi betraktade förra aftonen Kristus i kretsen af sina lärjungar, då han åt påskalammsmåltiden och instiftade sin dödsåminnelses måltid. Han gick därefter under natten med sin lilla lärjungaskara öfver bäcken Kidron in till en landtgård, som kallades Getsemane, en plats, där han nog förr hade tillbringat dagar och nätter i åkallan och bön till sin himmelske Fader, men denna natt var den mörkaste, full af de bittraste erfarenheter. Vi skola i afton följa med för att lära känna honom närmare i lidande och lära.

Den enskilda bönen.

Så snart han kommit till stället, ber han dem sitta ned, medan han går afsides för att bedja.

För att bedja! Märk, mina vänner, **för att bedja!** Att bedja, bedja ofta och bedja i ensamhet, det var frälsarens utmärkande vana. I sanning en skön vana, som är värd att af oss efterföljas. Däruti låg hans styrka, och däruti ligger hvarje evangelii förkunnares såväl som hvarje annan kristens andliga kraft och styrka mot djäfvul, synd och värld samt till att lefva ett helgadt och gudhängifvet lif.

Huru är det med oss, mina åhörare, i detta styc-

ket? Är du en flitig bedjare? Om så är, vet jag att du är en kraftig och verksam kristen.

Hvarför var Paulus en sådan frimodig och kraftig kämpe, som trotsade allt motstånd och räknade det såsom en ära att få lida för Kristi skull?

Svar: Emedan han var en flitig bedjare. Detta framgår öfverallt i hans bref.

Och lägg märke till, att hvarhelst och närhelst vi funnit män och kvinnor, hvilka hafva utfört stora ting för Herrens sak i världen, hafva de utmärkt sig för flitigt bedjande, för trons bön. O, Gud skapa uti oss ett bönesinne och gif oss tro, enfaldig tro till dig och dina löften, att vi må bedja i tro!

Trenne gånger å rad går han afsides och beder med ansiktet mot jorden, och alla tre gångerna somna hans lärjungar, dessa förut så duktiga män, som skulle stå honom bi in i döden.

Kvalen och lidandet öfvermäktiga sig honom allt mer, ja, till den grad, att han beder till sin Fader, att han om möjligt måtte slippa att dricka denna lidandets kalk. Men hvarje gång han beder därom, tillägger han: — "dock icke min vilja utan din!"

Till den grad har ångesten gripit honom, att själfva svettdropparne förvandlas till blod. Hvilken syn! Han, den helige och rene, hos hvilken intet svek fanns, ligger där på marken och vrider sig i blodsvetten som en mask.

Hvilken syn!

Hvilken syn!

Hvad tycks, min vän? Hvad synes dig om människosonen? Hvarför all denna nöd, dessa kval,

denna ångest? Han är ju ock Guds enfödde son, som låg en gång i Faderns sköte, omgifven af den himmelska härligheten. Hvarför ligger han där mera lik en mask än en människa? Hvad har han gjort? Inte annat än godt. Det är evangelisternas vittnesbörd om honom. Därom kunde det allmänna folket och själfva fariséerna och öfversteprästerna vittna, om de ville, ty de hafva i öfver tre år sett hans kärleksarbete bland folket.

Hvarför då allt detta?

Jo, mina vänner, det är vår sak han tagit sig an. Han har gått i fejd mot hela helvetets makt för att vinna en seger, på hvilken din och min frälsning hänger. Få se, huru han lyckas. Det ser mörkt ut. Natten är mörk, och allt synes vända sig emot honom, äfven hans egna lärjungar. Ja, han känner det stundom under natten, som om Gud själf och hans änglar hafva öfvergifvit honom, hvilket gör, att han i sin ångest ropar till sin Fader och vrider sig i sina kval.

Se där, hvilka komma därborta med lyktor, svärd och stafvar?

Det är en skara utsända från öfversteprästerna för att gripa frälsaren.

Hvem går där i spetsen? Ansiktet synes vara så kändt. Det är väl icke Judas, lärjungen, hvilken Mästaren hade gifvit ett dubbelt förtroende?

Jo, så är det. Det är Judas. Se, där kommer han nu mot Kristus leende, som om han hade varit glad att möta honom. Se, han omfamnar Mästaren och kysser honom ifrigt. Tvi dig, du falske ande, du förrädare, som ställt dig i tjänst hos själfva mörkrets furste. Huru har du blifvit så

förhärdad? Huru har du så illa missbrukat ditt förtroende? Ja, huru är det möjligt för en Kristi lärjunge att sjunka så djupt som till en förrädares låga nivå?

Jo, det är möjligt på den vägen, att man likt Judas begynner underhandla med synden i smått och sedan steg för steg, tills man hunnit dit i förhärdelse, dit man aldrig hade drömt om, att det vore möjligt att komma.

Är du en Judas?

Gud hjälpe oss! Det finnes väl aldrig en Judas här i afton! Om så är, så gör icke såsom han — ty han hängde sig — utan kasta dig till Jesu fötter och begråt din synd och gör en grundlig bättring i Jesu namn.

Detta kyssande var tecknet till att gripa honom. Se, där tränga de nu fram och gripa honom. De få lärjungar, som ännu voro med, gjorde försök att försvara Mästaren och i detta försök högg Petrus af ett öra på en öfversteprästens dräng, hvarigenom Herren Jesus fick ett nytt besvär att hela det. Han lät dem nu förstå, att om han ville försvara sig, kunde han kalla på mer än tolf legioner änglar att bistå sig.

Men hvarför hade de icke gripit honom förr? Han hade ju lärt i templet och annorstädes. Hvarför just nu? Jo, nu var enligt profetian deras och mörkrets furstes tid eller stund inne.

Han fördes nu med våld till öfversteprästerna. Se, huru de handtera honom såsom vore han en bandit, en röfvare. De slå honom med knytnäfvarne och kindpusta honom. De spotta honom i an-

siktet, som om han hade varit den största usling. Under tiden fly lärjungarne som skrämda får. Endast Petrus och någon mer går med på ett afstånd men — för att förneka honom.

Se där står han nu inför öfversteprästerna. Allehanda falska vittnen bringas fram emot honom, men de kunna ej finna sak emot honom. Likväl dömes han och öfverlämnas till landshöfding Pilatus. Han finner ingen sak emot honom. Han sänder honom till konung Herodes, men icke heller han finner sak emot honom. Pilatus är redo att frigifva honom, men nu får man höra det hemskaste körrop: "Korsfäst, korsfäst honom". Det är jubel i fiendernas läger och sorg och förtviflan i hans vänners läger. Endast han, Mästaren, är lugn.

Hvad lära vi?

Hvad hafva vi väl lärt, mina vänner, under denna natt med frälsaren i Getsemane?

Jo, först, att **så högt** älskade han världen, följaktligen mig och dig, att han för oss utstod alla dessa kval och lidanden.

För det andra, må vi ej glömma, att allt detta själs- och kroppslidande i Getsemane utgjorde ett frälsningsgrundläggande för oss.

För det tredje ter han sig där för oss såsom ett värdigt föredöme af tålamod i lidandet, af lugn i förvirringen, af lydnad och undergifvenhet för sin Faders vilja samt af ett innerligt böneumgänge. Allt detta må vi gömma som ovärderliga skatter.

Å andra sidan höra vi varningsekon från denna natt uti Judas förräderi och Petri förnekelse. Må denna natts erfarenheter i sällskap med vår fräl-

sare binda oss allt fastare vid honom med kärlekens starka band. Må synen smälta äfven ditt hjärta, min vän, du som ännu varit kall för honom! Glöm icke, att det är för dina synder han lider. Det var under tyngden af mina, dina och hela världens synd ångestsvetten framprässades från honom.

O, min Kristus, lär mig att hata synden, som marterade dig. Må jag aldrig älska eller hylla den utan brinna öfver den i bittraste hat. Men lär mig dock att älska dig, min Kristus, samt, om det gäller, i din efterföljelse lida för din och ditt namns skull!

Kristus och de två fallna lärjungarne.

Text: Matt. 26:47—74.

Någon har sagt: "Gud bevare mig för mina vänner, för mina fiender fruktar jag mindre."

Detta kunde nästan tillämpas på Kristus, ty tänk hvilket besvär han hade af sina lärjungar under hela tiden af sammanvaron med dem och nu den sista natten, den mörkaste natt under hela hans verksamhetstid. Och då han nu så väl hade behöft stöd och uppmuntran af sina vänner, har han blott bekymmer för och besvär af dem. Där somna de, då de skulle vaka med honom. Och därborta hugger en af örat på en af öfversteprästens drängar, och så måste Mästaren ha besvär att hela.

Men det svåraste slaget han får är dock att finna en af dem, Judas, i spetsen för en beväpnad skara, som kommer för att gripa honom, samt senare en Petrus, som tre gånger förnekar honom och svärjer på, att han icke känner frälsaren. Stackars lärjungar!

Jesus hade förut under natten förklarat, att alla lärjungarne skulle taga anstöt af honom (v. 31). Petrus försäkrade, att om än alla öfvergåfve honom, skulle han dock icke öfvergifva honom eller taga anstöt af honom. "Sammaledes sade ock alla lärjungarne".

Mästaren bedyrar dock, att Petrus redan den

natten skulle, innan hanen hade galit, tre gånger förneka honom (v. 34).

Kände icke Petrus Herren?

Huru väl menade Petrus såväl som de öfriga! Hvilka kraftord uttalade de icke. De syntes vara så tvärsäkra och isynnerhet Petrus, men ack, det gick den gången, som så ofta förut och äfven sedan, att människors beslut och löften ramla. Men Mästaren, som kände lärjungarne bättre än de kände sig själfva, han vågade ej lita på dem utan förutskickade varningen.

Ack, att de hade förstått den och fallit på sina knän och ropat om nåd och kraft, så hade de sluppit att göra den sorgliga erfarenheten samt besudla Mästarens namn och ära. Ty det är klart, att hvarje kristens fall är till vanära för Jesu namn. Gud bevare oss alla och isynnerhet oss, hans offentliga vittnen, för syndafall!

Nåväl, huru gick det för Petrus den starke och duktige lärjungen?

Jo, det hände, såsom Herren hade förutsagt — han förnekade sin Mästare tre gånger och svor på, att han icke kände honom, och så gol hanen. Stackars Petrus! Kände icke han den Mästare han hade följt i omkring tre och ett halft år? Är det möjligt, att den lärjunge, som varit föremål för så mycken barmhärtighet, förlåtelse och öfverseende, skulle kunna bära sig åt så nedrigt?

Jo, så är det. Där ligger nu den starke och modige i diket, fallen i smutsen. Tänk, att den för några timmar sedan så modige nu i frestelsens

stund är så svag, att han faller för en tjänstekvinnas fråga!

Det är likt människor det. Ack, den människan, det röret, huru det bräckes lätt af vinden. O, Gud, hvilken varning för oss! Hvilken spegel för oss att skåda oss uti! Ack, så förödmjukande! Och huru skulle det väl kännas uti den fallne lärjungens bröst! Tänk, huru vågorna skulle häfva sig mot stranden! Hvad har jag väl gjort — tänkte han. Det var som en dröm. Kunde det vara möjligt, att han hade förnekat sin frälsare? Det var allt som en dröm.

Huru förhåller sig Kristus till den fallne?

Men låtom oss nu se huru Mästaren förhåller sig till den fallne lärjungen. Månne han skall förebrå honom, ja, fördöma honom. Det är hvad han hade förtjänat.

Där kommer nu Mästaren från förhöret i öfversteprästens palats. Och där står Petrus liksom förbryllad. Jesus passerar förbi honom och vänder sig om, och det heter, att han såg på Petrus.

Det var nog.

Hvad följde? Jo, det heter, att Petrus nu kom ihåg Herrens ord om hanen, som skulle gala efter att han hade förnekat sin mästare tre gånger. Det var nog. Stackars Petrus!

Den där frälsareblicken var nog för den fallne lärjungen. Det måtte hafva varit en märklig blick. Månne vreden lyste i den blicken! O nej, det var, som om frälsaren hade velat säga: "Stackars Petrus! Jag ömkar mig öfver dig. Jag tycker synd om dig. Och du vet, du äger min förlåtelse." Det var gudakärlekens milda blick, som försmälte lär-

jungens hjärta, så att han måste ut och gråta och gråta bittert.

Huru skulle han icke hafva känt sig tillintetgjord, fattig och eländig. Men kunde han väl säga frälsaren farväl?

Omöjligt, efter att hafva rönt en sådan kärlek icke minst nu i nödens och nederlagets stund. Nej, hans gamla bekännelse: "Till hvem skola vi gå utom till dig, du har eviga lifvets ord" — rörde sig nog uti hans hjärta. Han visste icke heller nu någon annan att vända sig till än till den milde frälsaren, som med sin kärleksblick, liksom med en häfstång lyfte upp honom, där han låg i diket fallen.

Vi påminna oss ock nu frälsarens ord före fallet: "Simon, Simon, se satan har begärt sålla eder såsom hvete, men jag har bedit för dig, att din tro icke må varda om intet. Och när du en gång har blifvit omvänd, så styrk dina bröder!" Luk. 22: 31, 32. Äfven Jesu förbön hade mycket att göra med Petrus' upprättelse. Ja, visst, är den kristliga förbönen i församlingen af stor vikt och betydelse, ja, af långt större betydelse, än vi i allmänhet tänka. Ty om icke så hade varit, hade icke Herren och apostlarne infört den i den kristna församlingen. Må vi därför skänka en innerligare tro till förbönen samt göra oss mera bruk af densamma.

Så långt Petrus och hans upprättelse. Ty att han vardt upprättad, visar hans lif senare.

Judas' fall svårare.

Men låtom oss nu betrakta den andre fallne lärjungen, Judas. Först må vi besinna att deras

fall äro helt olika hvarandra. Hos Petrus kom fallet, förnekelsen, helt oförmodadt, just under ett obevakadt ögonblick, hvilket äfven klart framgår af hans försäkran strax förut, att om än alla öfvergåfve frälsaren, skulle han dock icke öfvergifva honom. Detta var hans uppriktiga mening. Men se, med Judas var det helt annorlunda. Han hade umgåtts med svek en längre tid och hade planlagt att mot betalning förråda sin frälsare. Han hade förhärdat sig och kunde därför göra hvad som helst.

Men trots hans graverande fall — huru ställde sig väl Kristus till honom? Ömmade han icke för honom? Skulle han icke hafva förlåtit äfven hans synd, om han likt Petrus hade kastat sig ned vid frälsarens fötter och begråtit sitt fall? Tvifvelsutan. Men det förekom ej. Han var förhärdad. Och likväl läsa vi om den milde frälsaren, att han, då Judas kom emot honom för att förråda honom, tilltalade honom med "min vän". "Min vän", sade han ömmande, "hvarför förråder du människosonen med kyssande?"

Uti detta — "min vän" — ligger nog mycket evangelium för att locka till bättring hvarenda affälling, om han blott icke är förhärdad. Men se Judas var förhärdad genom en längre tids syndande mot ett bättre vetande. Girigheten var första roten till hans fall. Sedan drog denna synd med sig andra såsom falskhet m. m.

Här är en tafla för dig och mig, min broder, att skåda.

Du säger kanhända: Är det möjligt för så högt uppsatta lärjungar att falla? Jo, här se vi dem

framför oss. Det är möjligt. Och ju större upphöjelse, dess större fall.

Det är möjligt att falla.

Det är **möjligt** att falla för hvilken som helst, men — Gud vare lof! — det är **icke nödvändigt,** ty Herren är mäktig att bevara till det yttersta. Hvad säger Petrus, aposteln? Jo, hör: "Gören eder kallelse och utkorelse fast, så skolen I icke falla till någon tid". Gud vare lof för denna sanning! Det vore förskräckligt, om syndafall vore oundgängliga, men annat lärer skriften och erfarenheten. Och det vore hemskt, om det vore annorlunda.

Vi måste därför fasthålla, att det **icke är nödvändigt att falla,** men **det är möjligt** och just den omständigheten är ägnad att skapa uti alla troendes hjärtan en hälsosam fruktan, en fruktan för synd och olydnad mot Gud. Detta så mycket mer, som man ser framför sig så kraftigt varnande exempel.

Jo, min broder, det är möjligt både för mig och dig att falla. Därpå äro Petrus och Judas ojäfaktiga vittnen. Men är det möjligt att falla, så är det — Gud ske lof — äfven möjligt att upprättas. Därpå är Petrus ett lefvande exempel och Judas, om han hade velat. Detta vare sagdt i kraft af Guds ord till alla affällingar, att de måtte vända sig till frälsaren.

Frälsarens förhållande till de fallne.

Jag tänkte därför icke att prässa så mycket på dessa lärjungars fall som fastmer på frälsarens för-

hållande till de fallne för att visa, huru min dyre frälsare, min Kristus, som jag kallar honom, står till de affällige. Och hvad är då ditt intryck af Jesus uti hans delo med dessa fallna lärjungar? Har du fått det intrycket, att han är gruflig, och att han intet hjärta har för dem? Om så är, har du fått en vrångbild af honom. Nej, frälsarens sympatiska blick på Petrus och hans ömma "min vän" till Judas visa annat. För resten må vi ej glömma, huru ömt Petrus bemöttes efter Kristi död och uppståndelse. Sände icke Mästaren en särskild hälsning till honom.

Så förhöll sig Kristus till affällingar, då han vandrade här på jorden, och han är likadan i dag.

Hvad lära vi alltså, mina åhörare, af detta Kristi förhållande till de två fallne lärjungarne?

Jo, att han i sin makalösa kärlek ömmar för de fallne, ömmar för affällingar och vill ingenting hellre än förlåta dem deras synder och upptaga dem till barn åt sig och så glömma deras synder och fall, att han aldrig mer vill tänka därpå.

Hör du, affälling!

Hör detta, om du, min broder, som är här i afton, har fallit. Du behöfver icke blifva borta från Herren, fast du har syndat. Visst är det illa, att du har syndat och därigenom vållat dig kval och lidande, emedan du äfven därmed har vanärat din frälsare. Men det står dock fast, att lika litet, som Kristus, frälsaren, bortstötte Petrus och Judas, lika litet skall han stöta bort dig utan följer dig med medlidsamhetens blickar och med en öppen famn att mottaga dig. Fly då i hans famn!

Riktigt säger därför Luther: "Om satan har narrat dig en gång till att synda, så låt honom för all del icke narra dig andra gången, då det gäller att bekänna dina synder och åter tro på Kristus till frälsning."

Just så. Huru många stackars fallne låta icke djäfvulen skrämma sig, så att de efter ett syndafall ej våga genast vända sig till frälsaren på nytt, utan gå där och gräma sig och blifva borta från den milde frälsaren, som följer dem med medlidsamhetens blickar.

Huru tröstande förmanar icke äfven ap. Johannes härvidlag de fallne, då han skrifver:

"Mina barn, detta skrifver jag till eder, på det att I icke mån synda. Och om någon syndar, så hafva vi en försvarare hos Fadern, Jesus Kristus, som är rättfärdig. Och han är försoningen för våra synder, men icke allenast för våra synder utan ock för hela världens". 1 Joh. 2: 1—1, 2.

Hvad vill väl ap. därmed lära oss, om icke det, att, om så illa skulle vara, att en broder eller syster skulle råka falla uti synd, han då icke behöfver förtvifla och blifva borta, emedan vi uti Jesus hafva en försvarare hos Fadern, icke att försvara oss mot Fadern utan mot vår anklagare.

Hvilken tröst för de fallne! Fatta därför mod du fallna broder och syster och vänd dig till Jesus trots åklagaren djäfvulens skrämskott. Ty Kristus är försoningen icke allenast för våra synder utan ock för hela världens, och då måste det väl räcka till för dig.

Ja, en sådan frälsare ha vi i Kristus, mina vänner, att han förbarmar sig öfver de fallne och icke

stöter bort dem. Detta borde locka alla fallne till honom.

Därför blif ej borta utan likt Petrus gråt ut vid Jesu fötter, emedan du har så grufligt syndat. Och om du icke har de känslor, du hade första gången, så fatta mod och trots allt tro likväl på Kristus. "Jag känner mig icke särskildt kallad", säger du. Kom på den gamla kallelsen, min broder. Den håller. Huru står du till dina löften. Kom utan omsvep just som du är till Kristus och "den frid du saknar skall bli åter din".

Kristus på Golgata.

Text: Matt. 27: 38—66.

Landshöfdingen Pilatus har nu i trots af bättre vetande och i trots af sin hustrus varning och fastän han icke funnit någon sak emot Kristus, dömt honom enligt öfversteprästernas och de skriftlärdas önskan till korsdöden, liksom hade han varit en brottsling. Ty att en hängdes på trä betydde för hvarje jude, att den hängde var en missdådare, som hade förverkat sin rätt att lefva. Därför säger Paulus: "Förbannad vare hvar och en som hänger på trä".

Han öfverlämnades nu åt soldaterna och de behandlade honom godtyckligt. De kläda af honom och piska honom med knutpiskor. De kläda på honom en röd mantel, sätta en flätad törnekrona på hans hufvud samt en rörstaf i hans högra hand, och sedan falla de på knä framför honom och begabba honom, ropande: "Hell judarnes konung!" — låtsande att han var en konung. De slå honom och spotta på honom, under det de groft håna honom. De kläda sedan på honom hans egna kläder och leda honom ut till att korsfästas. Där går han, den lefvande Gudens son, med en blodig, sönderslagen kropp, bärande sitt eget kors, till dess han dignar, då det lägges på en Simon från Cyrene, som tvingas att bära det. Efter följer pöbelho-

pen, som inspirerad af öfversteprästerna och de skriftlärde stojar och ropar, knytande sina händer emot honom, under det kvinnor, ömmande för honom, gråta och jämra sig.

De äro nu framme på Golgata och enligt vår text utsträckes han och spikas på korset till händer och fötter och uppreses mellan tvenne röfvare.

Hvilken syn!

Där hänger han nu. Hvilken syn! De som gå förbi häda honom och rista sina hufvud, menande att, om han är Guds son, han då kan stiga ned af korset. Liknande hån höres från öfversteprästerna och de skriftlärda. Äfven röfvarne häda honom.

Det såg ut som hela helvetets makt hade släppts lös emot honom. Och så var det. Den fiendskap, som hade visat sig från hans första uppträdande på den offentliga arenan, hade nu nått sin klimax. Visserligen hade nu mörkrets furstes stund att regera inträdt.

Hvilken motsats att skåda frälsaren. Han hänger där lugn, talar litet eller intet, men man kan läsa uti hans anletsdrag att kvalen öfverväldiga honom. Han känner sig ensam och öfvergifven. Ja, till den grad, att han på grund af sina mänskliga känslor (ty kom ihåg, att han ock var sann människa) utropar: "Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig!"

Hade den himmelske Fadern verkligen öfvergifvit honom?

O nej. Han blott kände det så. Fadern sänder ju en ängel att styrka honom.

Äfven här på korset måste han utstå allehanda förolämpningar. En af dem räcker en svamp indoppad i ättika till hans mun. Tänk, dricka ättika! Andra ropa: "Håll, låt se, om Elias kommer för att hjälpa honom!"

Se där gudamänniskan!

Huru helt annorlunda förhåller sig icke frälsaren gent emot den larmande fiendeskaran. Han, som hade makten att med ett ord komma jorden att öppna sig under deras fötter, är lugn och mild som ett lamm. Det är ej vreden som gnistrar uti hans blickar. Nej, han älskar. Hans hjärta klappar af förbarmande. Detta framgår af hans bön för dem. Han blickar upp mot himlen och han beder: "Fader, förlåt dem det, ty de veta icke hvad de göra!" Det var annat än hämdbegär i hans hjärta. Det är människosonens förbön för de förlorade, för dig, min vän.

Det är nu långfredag — i sanning en lång fredag för frälsaren, den längsta i sitt slag. Det är nu kl. 3 på e. m. Ifrån kl. 12 till nu har ett mörker hvilat öfver landet. Hela naturen synes sympatisera med frälsaren, men icke människan. Hon är hård. Solen har dragit denna mörka slöja öfver sitt ansikte och vägrar att lysa människor.

Åter hör man en röst från korset: "Det är fullkomnadt." Hans mission eller uppdrag, som Fadern hade gifvit honom, är nu fullbordadt. Han är färdig. Han ropar åter med hög röst och ger upp anden och se, förlåten i templet remnar midt itu, jorden skälfver, de gamla hällebergen remna, grafvar öppnas, och många af de heligas kroppar

stå upp och gå omkring i staden och uppenbaras för många.

Nu inträder en förändring i situationen, ett stiltje. Nu är det slut med larmet och hånet bland fienderna. En förskräckelse griper dem. Krigsknektarne äro likbleka af förskräckelse och ha förändrat tonen. "Förvisso var denne Guds son", säga de. De ha ändrat öfvertygelse nu. Huru annorlunda nu emot då de för några timmar sedan afklädde honom, piskade honom och spottade på honom och hånande ropade: "Hell dig, judarnes konung!"

Ack den människan, huru vacklande och ombytlig är hon icke!

Slaktedagen är emellertid öfver och Nikodemus som kom till Jesus om natten och vardt född på nytt, kom nu tillsammans med andra af Jesu vänner och utförde begrafningen och lade hans kropp i den rike Josefs af Arematea graf. Där ligger han nu, under det att Jesu vänner sörja och fienderna glädjas. Men det torde vända om. Vi få väl se.

Vi ha nu, mina vänner, kommit till slutet af betraktelsen af Kristus på korset. Vi ha skådat det mest enastående och gripande drama i världens historia. Hvad betyder det allt? Hvad är **totalintrycket?**

Jo hör: "**Så älskade Gud världen.**" Joh. 3:16.

Jag har understundom hört predikanter påstå att Kristus på Golgata trampade Guds grymma vredes vinpress. De hafva stött detta sitt påstående på Esaias 63 kapitel och de första verserna, där profeten talar om en från Edom och Bosra med

färgade kläder och frågar hvem han månde vara och hvarför hans kläder sågo ut som en vintrampares. Hvarpå svaras, att han hade trampat en vinpress, att han trampade dem, fienderna i sin vrede och söndertrampade dem i sin förtörnelse, så att hela hans dräkt nedstänktes af deras blod.

Den som kan tillämpa denna profetia på Kristus på Golgata, liksom hans död på korset vore ett uttryck af Guds vrede, den gör ett beklagligt våld på Guds ord och inlägger en vilseledande tolkning af Kristi död.

Hvar passar denna profetia in med synen på korset? När, under det han hängde där öfvergifven af alla, hafva vi funnit ett uttryck af vrede och hämnd? Läste man icke medlidsamhetsdragen klara uti hans lugna och milda anlete? Var icke hans bön för bödlarne, för fienderna, ett uttryck af hvad som bodde uti hans hjärta? Tvifvelsutan. Det var så långt ifrån, att han trampade Guds grymma vredes vinpress, så att fiendernas blod bestänkte hans kläder, att i stället hans blod bestänkte deras kläder. Nej, Gud vare lof! — ännu har ej den dagen inbrutit. Den dagen kommer, och det blir en förskräcklig dag. Det är Guds hämndedag. Och den kommer i tur och ordning. Men på Golgata var **han** vinklasen i fiendernas press, hvilken de trampade, så att **hans** blod bestänkte deras kläder.

Nej, mina åhörare, om det någonsin fanns ett bevis på Guds kärlek, så finna vi det i Kristus på korset. Såsom ock Paulus säger: "Däruti bevisar Gud sin kärlek till oss, att Kristus har dött för oss, medan vi ännu voro syndare." Rom. 5: 8.

Där på korset lyser kärlekssolen klarast. Aldrig har hon varit högre på nådens himmel. Här koncentrerade sig Guds kärlekssols alla strålar till en enda. Det är Golgata kärlekens varma strålar vi skåda. Värma de icke hjärtat, det kalla och frusna hjärtat? Stämmer det icke ditt hjärta, min vän till tacksamhet? Och om du aldrig förr knäböjt vid korsets fot, känner du icke ett behof att falla ned vid Jesu fötter och gifva ditt hjärtas hyllning åt honom samt att älska honom? Jag ville så gärna tro det, emedan det var här på Golgatas kulle jag för omkring fyrtiofyra år sedan mötte frälsarens kärleksblick och blef fångad och gjord till hans träl. Ingenting annat i världen hade kunnat förändra mitt hjärta och ingjuta kärlek, så att jag kunde älska honom tillbaka, förrän en gammal salig bonde, själf fylld af Kristi kärlek, under tåreflöden målade den korsfäste Kristus för mig, och det blef för första gången lefvande för mitt hjärta, att det var för mig och mina synder han utstod allt detta lidande och dog.

Huru är det med dig, min vän? Har du gjort samma erfarenhet? Om icke, blicka på honom, där han hänger blodig och sargad och vet, att det är för din skull, han hänger där en förbannelse, och du kan ej längre vara hans fiende.

Men ack, jag är så öfvermåttan syndig, hård och kall, säger du. Jag är rädd jag har motstått honom så länge, att jag är förhärdad. Mitt hjärta är såsom af diamant och diamanten kan ej smältas.

En förtviflad.

Det påminner mig om en händelse, som timade 1876 vid Tidaholm, Sverige, då jag var där för att predika afsked uti en väldig, naturlig amfiteater, där den nu i tron afsomnade baron Hans von Essen hade låtit bygga en predikostol för mig. Min skjutsbonde, en bondpatron, som hade bekänt sig till Kristus, hade kommit i stort andligt mörker och förtviflan, troende att han hade begått synd mot den Hel. Ande, och att Guds ande hade vikit ifrån honom. Hans hjärta var hårdt som sten, ja, som diamant, sade han, och diamanten kan ej smältas, mente han. Jag hade under färden sökt att trösta honom, men intet hjälpte.

Framkomna och knappt inkomna i salen, där vi togo in, inkom baronen och satte sig ned vid bordet på andra sidan. "Vet baron någon hjälp för min vän P.? Han fruktar, att Anden har vikit från honom, samt att hans hjärta är hårdt som diamant, och diamant kan ej smälta", sade jag.

"Jo", svarade baronen, "diamant kan smältas. Min broder Reynold berättade mig härom dagen, att de i England funnit upp ett sätt att smälta diamant. De samla eller sammanföra solstrålarne genom ett glas uti en enda stråle och lägga diamanten i denna stråle, och se han smälter". "Hör, du min vän", fortsatte baronen, "lägg ditt diamanthjärta uti den gudomliga kärlekens koncentrerade solstrålar på Golgata och det smälter."

Nu begynte den förtviflade själen att ljusna i ansiktet, och han begynte fröjdas.

Hör du min vän, som känner dig likadan, lägg ditt kalla, hårda hjärta i Golgata-kärlekens väldiga stråle, och det skall försmälta. Ty vet, att det var dig han älskade så högt, att han dog för dig att du måtte få evigt lif. Nu kan du sjunga:

"Kristus dog för mig
Jag skall icke dö?" — — —

Kristus och röfvaren.

Text: Luk. 23: 39—43.

Liksom vi under denna passionsvecka ha betraktat vissa med Kristi lidande och död förknippade händelser, såsom t. ex. Judas' förräderi och Petri förnekelse samt Kristi förhållande till dessa fallna, så vilja vi i afton betrakta Kristi förhållande till en af röfvarne på korset, om jag därmed möjligen kunde locka någon att vända sig till Kristus.

Från en af evangelisterna finna vi att båda dessa dödsdömda missdådare hånade Kristus, att begynna med. Den ene fortfar att smäda, sägande: "Är du Kristus, så hjälp dig själf och oss!"

Men hos den på andra sidan om Kristus har inträdt en märkbar förändring, ty han förebrår den andre, sägande: "Fruktar du icke ens Gud, då du är under samma dom?" Och han tillägger: "Oss sker rätt, ty vi lida det våra gärningar äro värda, men denne har intet ondt gjort".

Den botfärdige röfvaren.

Märk, hvilken förändring, som har inträdt hos honom, sedan han hängdes på sitt kors, och kom i tillfälle att se och lära känna frälsaren på nära håll. Rättskänslan har vaknat hos honom. Men icke det allenast. Han har ock begynt att lära

känna sig själf och sin syndighet, hvilket måste vara ett Guds verk i hans inre. Och på en sann självkännedom följer alltid syndakännedom, och på syndakännedom följer syndabekännelse. I detta läge befinner sig nu denne stackars syndare, som inom några timmar skall vara inom evighetens gräns.

Men icke nog därmed, att han kommit så långt, att han lärt känna sig själf och sin syndighet, utan hör, han vänder sig i sin nöd till den lidande frälsaren vid hans sida med denna ödmjuka bön: "Herre, kom ihåg mig, då du kommer i ditt rike!"

Han kände sig så eländig och ovärdig, att han icke vågade begära mer af frälsaren, än att han skulle komma ihåg honom, skulle tänka på honom.

Men huru hade denne man blifvit så förändrad till sitt sinne, att han nu känner sig dragen till Kristus? Han hade icke hört någon predikan. På korset talade Kristus obetydligt. Hvad hade då hos frälsaren inverkat på honom?

O, mina vänner, bara den synen — Kristus på korset, hängande där blodig och sargad och på samma gång bedjande för sina fiender försoningens bön, själfva mildheten — kunde tillfullo ha varit nog att försmälta en hel värld.

Jesu blickar.

Jag tycker mig se, huru denne dödsdömde stackare blickade på frälsaren, huru han trots hån och begabberi blickade ned på sina fiender med medlidsamhet. Alla hans anletsdrag buro prägeln af sympati för de arma människorna, som icke visste hvad de gjorde. Hvarje blick, hvarje ögonkast hos

frälsaren talade försoning. Märk denna syn — Jesu blickar, hvilka mötte röfvarens blickar var det, som smälte hans hjärta till syndabekännelse och en ödmjuk bön om förbarmande.

Har du, min vän, skådat synen på Golgata? Har du stått vid korsets fot och mött Kristi blickar med dina? Har du, så vet jag att du blef hypnotiserad (om jag får begagna det uttrycket) af Kristi kärleksblickar, så att du icke längre kan vara hans fiende utan är i dag hans vän. Och har du det icke, så kära själ blicka på honom. Tag dig tid. Haf ej så brådtom. Stanna vid Golgata och blicka på centerfiguren. Där hänger Guds och människones son en förbannelse för dig. Den blicken gör, att du ej längre kan älska och lefva i din synd, som har bringat din frälsare på korset.

Vi sjunga uti en sång:

"Se, se, se och lef:
En blick på den korsfäste lifvet dig ger,
Ja, just nu där är lif ock för dig."

Ack, min vän, hvarför vill du dö, då du får lifvet genom att se på Kristus med trons öga.

Men huru gick det med röfvaren? Fanns det nåd för honom? Kunde han verkligen räddas, han, som nu var på själfva helvetesranden, där jag tycker mig se huru djäfvulen och hans anhang hade allaredan lagat iordning ett varmt mottagande för honom. Ty jag antar, att satan tog det för gifvet, att han hade röfvaren för evigt i sina klor.

Fanns det nåd för denne, då finns det nåd för dig. Kunde han frälsas, då kan väl du och hvilken som helst frälsas.

Huru lyder Jesu svar på röfvarens bön? Lyssnen I syndare af alla slag! Lyssnen! "Sannerligen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset."

Så lyder frälsarens svar. O, Gud det borde komma alla fallna stackare att jublande falla den nådige frälsaren till fota och gifva honom hjärtats hyllning!

Nåd för de djupast fallne.

Här vankades i sanning röfvare nåd. Ty den nåd som frälsaren här bevisade denne stackars dödsdömde innebar icke allenast förlåtelse för alla hans synder och brott, som varit gjorda under hans Guds tålamod, utan ock inom kort tillträde till paradisets härlighet. Det var dubbel nåd det. O, du nådefulle frälsare! Hvem kan tvifla på din godhet och beredvillighet att frälsa till det yttersta!

Men satan då! Huru skall väl han känna sig till mods! Hvar är röfvaren, som jag väntat på?

"Åh, han är på väg till paradiset", ljuder det disharmoniskt i mörkrets furstes öron. Ett skrän af missräkning och missbelåtenhet höres från mörkrets kula. En brand är ryckt ur elden. En själ är frälst, och himlarne genljuda af jubel, ja,

"Ring i himlens klockor
Fröjd i dag det är,
Ty en syndare från synden vänder om."

Hvem skulle väl tro, att frälsaren, där han hängde spikad till händer och fötter, skulle vilja och kunna frälsa en syndare. Men hvem kan nu tvifla? Vår Herre Kristus har bevisat sig vara

en frälsare under alla tider och under alla omständigheter samt en frälsare, som frälsar till det yttersta, då allt hopp är ute.

Här har den älskande frälsaren anlagt en växel på själfva helvetesbranten, och då den fånggevaldigern djäfvulen, kommer körandes fram på väg till kulan med sitt rof, växlar den nådefulle frälsaren röfvaren in på vägen till himlen, och snart ligger han i Abrahams sköte bärgad för evigt. Jag tycker mig höra jubel i himlen och skrän och förbannelser i helvetet.

O, mina vänner, en sådan frälsare ha vi i Jesus Kristus. "Och han är likadan i dag", som vi sjunga uti en sång.

Finns någon förlorad här i afton, vore du än af samma kaliber som röfvaren, så vet, att Herren är mäktig och villig att frälsa dig, om du blott likt röfvaren är villig att nu vända dig till honom. Säg, där du sitter: "Herre Jesus, här är en förlorad syndare, tag mig som jag är!" Och vet att dina synder äro dig förlåtna.

Frälsarens sju ord på korset.

Vi skola i afton betrakta Jesu sju sista ord, då han hängde på korset.

Ord som yttras af en, som ligger på dödsbädden brukar man beakta mer än vanligt. Och visst är, att frälsarens sista ord innan han gick i döden äro framför alla andras värda att betraktas och beaktas.

Hvarje ord vore ämne nog för en hel predikan, men det hör ej till min plan nu.

Han har nu blifvit korsfäst mellan tvenne ogärningsmän, under det att hån och begabberi hagla från alla håll omkring honom.

Äfven de båda röfvarne smäda honom. Men efter att den enes hjärta har försmält mera genom att betrakta frälsarens sympati för sina förföljare än kanske något annat besvarar han den botfärdiges bön: "Tänk på mig, när du kommer i ditt rike — med följande:

"I dag skall du vara med mig i paradiset."

Det utgjorde röfvarens räddning. Det fanns icke mycken tid att vinka på. Några minuter till, och röfvaren hade varit hjälplöst förlorad. Hade Kristus ställt upp såsom många predikanter göra, en stege med "nådens ordning", hvilken han skulle ha följt steg för steg, så hade han nog aldrig hunnit in i Guds rike, men se nu hade röfvaren att

göra med den nådefulle frälsaren, som mottager och förlåter utan långa ceremonier syndare af alla slag, då de vända sig till honom.

Hvad har du, min åhörare, att lära af detta nådefulla ord af Jesus på korset? Jo, att det finns nåd för de djupast fallne, för de i syndens smuts djupast sjunkne.

Kanske du är en af dem som likt röfvaren tumlat om i allehanda synder och laster, så att du är en skamfläck inför både Gud och människor. Och då nu samvetet har begynt vakna och du känner den oro och ofrid, som alltid följa på ett syndalif, så predikar satan för dig, att ingen nåd finns för dig, utan det bästa du kan göra, det är att göra en ände på ditt usla lif.

Men lyssna ej till lögnens fader. Lyssna, min vän, tag ej revolver-, vatten-, knif-, rep- eller giftkalkvägen, ty den leder till afgrunden, utan tag, likt röfvaren, nådevägen, som bär till det himmelska paradiset. Ja —

"Här finns nåd för syndare
Och dubbelt för de sämste.
Här hjälpas alla stackare —
De sämste bli de främste."

Gud vare lof för detta nådefulla svar af Jesus till röfvaren på korset! Det måste ingifva hopp till frälsning för den djupast fallne. Och att frälsaren har full mening med sitt svar, finna vi äfven däraf, att han begynner svaret med ett tvåfaldigt: "Sannerligen säger jag dig".

Blicka därför på den törnekrönte, nådefulle frälsaren och lyssna till hans svar på dina nödrop.

"Kvinna, se din son",

är Jesu andra ord på korset, till sin moder Maria med tanken på lärjungen Johannes och till Johannes: "Se din moder".

Hvad lära vi af dessa ord? Jo, att frälsaren i själfva döden tänkte på sin jordiska moder med en sonlig ömhet och omtanke. Han ville med detta ord gifva Johannes en vink om att taga vara på Maria och bistå henne med en sonlig ömhet och omtanke.

Hvilket skönt föredöme är icke denna handling af frälsaren för alla söner och döttrar med hänsyn till deras föräldrar. Huru många äro icke de, som förgäta sina föräldrar, då de som bäst behöfde barnens stöd och hjälp. Så gjorde icke Jesus. Han visade sonliga känslor för sin moder, då hon stod där sörjande och gråtande.

Lären därför, I barn, att vara ömma om edra föräldrar och öfvergifven dem icke i nöden! Kommen ihåg, att de icke öfvergåfvo eder, då I voren hjälplösa! Kommen ihåg deras ständiga omtanke, vakande och slit för eder. Vedergällen icke deras uppoffring för eder med en kall skuldra i ålderdomen eller i nödens tid. Därigenom ådragen I eder tuktan från Herren, som kommer i sinom tid.

"Fader, förlåt dem",

är Jesu tredje ord där han hänger blödande och begabbad af sina fiender.

Stannen för ett ögonblick, mina åhörare och besinnen under hvilka omständigheter han uppsänder denna försoningens bön för sina fiender. Han har af Pilatus öfverlämnats åt judarne utan sak att

korsfästas. Han har nyligen spikats på korset. Andra hafva virat törnekronan och tryckt den på hans hjässa. Pöbelhopen där nedanför hånar honom, under det de gnisslande med sina tänder knyta händerna emot honom. Under tiden gå de ledande på utkanten och hånle.

Midt under detta skrän af pöbelhopen och helvetiska raseri från alla sidor ser man smärtornas man med medlidsamma anletsdrag blicka uppåt mot himlen, under det han beder till sin fader för sina fiender en bön, som borde ha försmält hela fiendeskaran till ångerns tårar, om de icke hade varit förhärdade. Ty huru sant tillade han ej: "Ty de veta icke hvad de göra".

Just så. De voro förblindade under det de mente, att de voro oändligen klarsynta.

Nu veta vi huru ömt Kristi kärlekshjärta klappar för äfven hans afgjorda fiender.

Kanske har jag någon afgjord gudsfientlig åhörare här i afton, så vet att frälsaren ömmar för dig, emedan du icke vet, hvad du gör, då du rasar mot Kristus. Ty du skall veta, min vän, att då du rasar mot Kristus, du rasar mot din bäste vän. O, att du kände, huru varmt hans hjärta klappar för dig och ditt väl! Du skulle då icke kunna vara hans fiende ett ögonblick längre. När Saulus af Tarsus fick klart för sig, att det var mot Herren han spjärnade, föll han som en trasa till hans fötter och kunde af nöd hvarken äta eller dricka på tre dygn. Att i otro stå emot den älskande frälsaren är den största synd du kan begå. Det är modern till andra synder. Gud hjälpe dig att se det!

Men därmed att Jesus bad denna bön för sina afsvurna fiender, har han lämnat ett skönt föredöme för sina barn, huru de skola stå till sina fiender.

Huru ligger icke frestelsen nära till hands, då vi behandlas orättvist, att hämnas och visa oförsonlighet. Och därmed representera vi Kristus vår mästare, till hvilken vi bekänna oss, på ett ovärdigt sätt och draga vanära öfver hans namn och kristendomen. Så handlade icke han. Nej, han bad för sina fiender om nåd och förskoning för dem. Gud hjälpe oss, att vi må alltid efterlikna honom härutinnan! Härigenom skall världen se skillnaden på oss och världens barn.

"Det är fullkomnadt"

— utropar han, då det led mot slutet af kampen, och han kände att krafterna sjönko. Han kunde nu ej mer göra, än han hade gjort. Den mission fadern hade sändt honom att utföra var nu ändad, ty efter några minuter skulle han andas ut sin sista suck.

Han brukade under sin jordevandring om och om igen erinra, att det var fadrens verk och hans gärningar han hade kommit för att utföra och icke sitt verk och sina gärningar, för att gifva sina åhörare den rätta uppfattningen af den himmelske fadren. Allt hvad Jesus därför gjorde och sade utgjorde en återspegling af hans fader och voro frälsningsord och frälsningsgärningar. Nu hade han talat hvad han hade bort tala och gjort allt hvad som kunde göras under hans lif. Nu återstod blott ett — att gifva "sitt lif till

återlösning för många'', såsom han säger hos Matteus.

Ett tusenfaldt tack, o Gud, för detta människosonens: Det är fullkomnadt! Därmed har han grundlagt vår frälsning. Nu återstår intet annat för dig och mig än att mottaga Kristus såsom vår personlige frälsare.

Har du mottagit honom och gifvit honom ditt hjärtas hyllning?

Nu går dödsfebern genom hans sargade och genomspikade lekamen, till dess han tyckes bränna upp, hvadan han ropar —

''Mig törstar''.

O, att vi kunde fatta betydelsen af denna hans törst. Icke törstade han på grund af sina synder, ''ty intet svek fanns i hans mun''. Nej, för din och min skull hängde han på förbannelsens trä och liksom tärdes upp i plågor och ångest.

Glöm ej, att han törstade, på det att du och jag skulle hafva nog och öfver nog af det eviga lifvets vatten. Han själf har blifvit denna ''Guds källa'', som har vatten tillfyllest. Nu behöfver ingen törsta ihjäl. Kristus är frälsningens källa, som ger lif och tillfredsställelse för alla törstande själar, som vilja komma till honom.

Vi sjunga i kören uti en sång så skönt:

''Källa så klar,
Vatten du har,
Tidernas torka aldrig dig når.
O, huru väl,
Där är ro för min själ,
Hvila mitt trötta hjärta där får.''

"Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig?"

Nu begynte kvalen blifva odrägliga. Han greps ock af en ensamhetskänsla, som icke minst var outhärdlig. Hans lärjungaskara hade som en förskrämd fårahjord skingrats och öfvergifvit honom. Hela världen var emot honom, och emedan han var icke allenast sann Gud utan äfven **sann människa,** togo de mänskliga känslorna ut sin rätt, ty annars hade han icke utropat: Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig? Ty han visste väl, att hans fader, som hade sändt honom, icke hade öfvergifvit honom. Men uti den ensamhetskänsla, som grep honom, kändes det, som om han varit öfvergifven af både Gud och människor. Detta bevisar, att han ock var människa. Och denna människodom framträder ofta under hans kötts dagar. Han kunde hungra, vara törstig och trött m. m.

Att icke den himmelske fadren hade öfvergifvit honom, finna vi äfven däraf att han under Jesu lidande i Getsemane sände en ängel, som styrkte honom.

Men, mina åhörare, hvarom vittnar detta Eli, Eli, lama sabaktani strax innan han på korset uppger andan?

Jo, det är ett nytt bevis på de gräsliga kval och lidanden frälsaren utstod för oss, och detta rop i nödens stund bör gå till våra hjärtan, så att vi lära oss att värdera frälsaren och hans frälsningsgärningar för oss.

Äfven du, min broder och syster i Herren, torde understundom få göra sådana erfarenheter, som

om du vore öfvergifven af både Gud och människor, men glöm då icke, att Mästaren har gått samma väg, så att du är ej ensam. Och glöm heller icke, att samme himmelske fader som styrkte Människosonen under hans känsla af ensamhet och öfvergifvenhet, att han icke skulle duka under, han skall ock styrka dig och hjälpa dig, så att du kan härda ut i frestelserna, svedan och uti själfva döden.

Nu svartnar det för hans blick och den sista kraften är uttömd i kampen mot syndens och satans härar och han utropar sitt sista ord på korset:

"Fader, i dina händer befaller jag min ande!"

och ger upp andan för att nu fara ned i dödsriket samt utstå den sista kampen mot mörkrets furste och nedlägga honom och döden. Nu gäller det. Skall han vinna eller förlora? Vi måste alla vara intresserade uti hans färd till dödsriket och uti utgången af den batalj, som skall stå mellan honom och mörkrets furste, ty den gäller hvartenda Adams barn. Förlorar han, äro vi hjälplöst förlorade. Segrar han, är det hopp för oss. Vi skola uti påskdagsbetraktelsen finna den härliga utgången, som borde komma hela världen att jubla.

Men innan jag slutar, vill jag uttrycka mina känslor med hänsyn till själfva slutordet, hvilket är en bön: Gud hjälpe mig, att, när min sista stund kommer, jag måtte kunna lugnt och tryggt likt frälsaren lägga mig i Guds armar och somna in för att vakna i de rättfärdigas uppståndelse!

Kristi uppståndelse.

Vi hafva skådat Kristus i profetian. Vi hafva lyssnat till och betraktat hans förkunnelse, att han "**måste**" till Jerusalem för att lida och dö. Vi hafva sett honom på Oljeberget gråta sympatiens tårar öfver ett folk, som icke ville mottaga honom. Vi hafva följt honom vid intågandet i Jerusalem och varit med honom vid nattvardsbordet i lärjungakretsen sista aftonen, i Gethsemane den ödesdigra natten, då han under tyngden af världens synd och helvetets raseri svettades blod samt förråddes af Judas och förnekades af Petrus. Vi hafva sett honom inför rätta för öfversteprästerna, Pilatus, landshöfdingen, och konung Herodes dömas oskyldigt till den nesliga korsdöden. Vi hafva sett honom hudflängas, hånas och begabbas och slutligen gifva upp andan, dö och begrafvas.

Det är nu söndag, första dagen i veckan. Vi finna några kvinnor bittida på morgonen på väg till grafven med välluktande kryddor. De hade bekymrats öfver den där stenen, som var rest upp för ingången med landshöfdingens sigill, men det bekymret såväl som så många andra bekymmer, vi göra oss understundom, var onödigt, ty de funno den allaredan bortvältrad. De stiga in i grafven och finna till sin bestörtning icke Jesu kropp.

Där stå de nu gråtande och sörjande med ett nytt bekymmer större än det förra. Men äfven

det var onödigt, om det än ådagalägger ett lärjungasinne, ty se, då de stå där, varseblifva de två män i skinande kläder.

Den tomma grafven.

Förfärade böja de sina ansikten mot jorden. Änglarne tilltala dem sålunda: "Hvarför söken I den lefvande bland de döda? Han är icke här. Han är uppstånden."

Se här den gladaste förkunnelse, som någonsin nått ett människoöra. Änglarne bringa kvinnorna denna bebådelse och kvinnorna bringa den till lärjungarne, och snart genljuder luften af: "Han är uppstånden". Aldrig har i världens historia en mera betydelsefull händelse förkunnats mänskligheten. Ty det menas, att Kristus har vunnit seger öfver vår afsvurne fiende djäfvulen och har slagit det tveeggade svärd, med hvilket han hållit Adams släkt under sig och hvars ena egg var synden och hvars andra var döden, ur hans hand.

Nu är det Guds vänners tur att jubla, ja, hvarför icke hela världen, ty Kristi uppståndelse gäller alla liksom ock hans död.

Han är uppstånden.

De kommo nu ihåg hans ord, som han hade förut talat till dem, att han måste antvardas i syndiga mäns händer och korsfästas och på tredje dagen uppstå, och de gingo tillbaka från grafven och kungjorde det för de elfva och alla de andra.

Hvilka voro då de som kommo först till grafven och funno den tom?

Det var kvinnorna och bland dem Maria Magdalena och Johanna och Maria Jakobs moder.

Och hvilka voro väl de som fingo äran att bringa budskapet om den största världshändelse till mänskligheten?

Det var dessa kvinnor.

Jo, mina vänner, det betalar sig att vara uppe bittida på morgonen. "Morgonstunden har guld i munnen", säger ordspråket.

Själfva voro de som drömmande. De kunde knappt tro sina ögon och öron, och för lärjungarne ljöd förkunnelsen som ett lôst tal och de kunde icke tro det, förrän Petrus och andra hade varit vid grafven och funnit, att det var sant, som kvinnorna hade berättat.

Detta visar, huru litet de kände till profetian, samt huru klentrogna de voro att tro hvad deras mästare hade om och om igen förkunnat dem.

Känna vi igen oss? Är icke detta likt oss? Huru ljuder ej sanningen om och om igen i våra öron, men vi äro lika trånghalsade buteljer. Det mesta rinner utom, och så litet rinner uti dem. Så med oss. Därför äro vi ofta klentrogna och tviflande, hvadan Herren får ha så mycket besvär med oss. Det är dock väl, att den mästare som hade ett så oerhördt stort tålamod med sina lärjungar, är vår mästare och Herre, som ej förskjuter utan hjälper och bistår. Det är vår lycka.

Det rätta lärjungasinnet.

Låtom oss nu, mina vänner, betrakta betydelsen af Kristi uppståndelse. Men först låt mig fästa uppmärksamheten vid ett förhållande, som ägde rum hos dessa kvinnor och lärjungar nämligen det, att de sörjde då deras mästare var

borta. Lägg märke till Marias klagan vid grafven, då hon tilltalar den, som hon trodde vara örtagårdsmästaren, undrande, hvar de hade lagt mästaren, hvilken hon sökte.

Hvarför denna klagan och sorg öfver mästarens frånvaro?

Jo, mina vänner, där uppenbarar sig det sanna lärjungasinnet. I Jesu närhet och gemenskap är lärjungen säll och lycklig. I hans frånvaro är det sorg. Det sanna kristliga lifvet uppenbarar sig just däruti, att **med** den personlige frälsaren är man lycklig, och **utan** honom finns intet, som kan tillfredsställa enom.

Känner du igen dig, min vän? Kan du med sångaren sjunga:

"Jag har Gud, och jag har nog".

Den falska andligheten nöjer sig med kyrka, präst, ceremonier och annat kyrkligt och religiöst, men den sanna kristendomen nöjer sig ej med mindre än Kristus. Den falska andligheten är nöjd med skalet. Den sanna kristendomen nöjer sig ej med något mindre än Kristus. Däruti uppenbarar sig det rätta lärjungasinnet.

Frukterna af Kristi uppståndelse.

Men då nu Kristus har segrat öfver djäfvul, synd och död blir frågan, hvilka frukterna äro af denna seger.

Härpå vill jag svara, att de äro två:

1) möjligheten af människans rättfärdiggörelse från synden,

2) en borgen för människans uppståndelse.

Paulus skrifver uti Rom. 4:25: "Hvilken (Kristus) har blifvit utgifven för våra synders skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull."

Det vill alltså säga, att Kristus blef uppväckt, uppstod, till den änden, att vi skulle kunna rättfärdiggöras från våra synder, så att vi kunna bestå inför Gud.

Kan du, min åhörare, fatta den stora betydelsen af Kristi uppståndelse? D. v. s., hade Kristus blifvit liggande i grafven, hade det varit ett tecken till, att han hade förlorat i drabbningen, hvadan vi ej haft en lefvande Kristus utan en i grafven liggande, hvilken predikan icke hade gifvit lif. Men hör, nu ha vi en lefvande Kristus att tro på till rättfärdiggörelse. Och det är denne för våra synders skull döde och för vår rättfärdiggörelses skull uppväckte Kristus som Paulus predikade, där han drog fram, och denna predikan drog liksom spiken, man slår in i brädet, så att syndare allestädes trodde på Kristus och genom tron blefvo rättfärdiggjorda och lyckliga, hvarom vi ock läsa uti Romarebr. 3:dje, 4:de och 5:te kapitel, där aposteln behandlar så tydligt rättfärdiggörelselären.

Men är nu detta sant, så menas det ock, att **du,** min vän, kan rättfärdiggöras från alla dina synder, så att du kan möta Herren, då han kallar dig. Nu slipper du att tro på en död frälsare utan på en lefvande, som har brutit dödsrikets bommar och kommit ut, segerfursten, mäktig att frälsa hvar och en som tror på honom. Ingen behöfver nu gå förlorad, som icke vill det. "Den, som tror på mig, skall lefva om han än

dör'', säger frälsaren. Här finns nu, Gud vare lof, utsikt för alla, äfven för de största syndare. Håll dig därför framme, min vän, och tag ut evangelii förmåner, som i evangelium bjudas dig, så blir allt väl, ja evigt väl.

Men Kristi uppståndelse är äfven en borgen för människans och följaktligen de rättfärdigas uppståndelse. D. v. s. att äfven vi skola uppstå, att grafven ej kan behålla oss, ty Kristus har öfvervunnit döden och grafven, ja, ''tillintetgjort döden''.

Gud vare lof, för denna utsikt! Det menas alltså, att vi, som tro på Kristus, äfven om vi måste gå ned i den kalla grafven och ej få lefva, tills Kristus kommer, icke behöfva sörja hopplösa, ty vi skola i vår tur och ordning uppväckas med Kristus uti de rättfärdigas uppståndelse för att lefva med honom evinnerligen. Han lefver, vi skola ock lefva. Hvilket framtidshopp för alla troende!

Men om denna uppståndelse läs i 1 Tes. 4 kap. och sista delen.

Må vi därför jubla samt i sång och tal häfda Kristi segerrika uppståndelse. Satan och otron tycka ej om det. Ty det är ingenting i evangelium, som så väcker satans och hans anhangs vrede, som talet om uppståndelsen, som ock är kärnan i Kristi evangelium. Han vill ej, att det skall blifva kändt, att han har förlorat i drabbningen. Men — satan till trots — hören I människobarn, **att Kristus är uppstånden** och lefver och att I genom tron på honom fån evigt lif och slippen att förgås, samt att han som besegrade döden har nu

makt att uppväcka de sina "till lifvets uppståndelse".

Nu må vi väl sjunga:

"Kristus är uppstånden, fröjda dig min själ!
Kristus är uppstånden, nu är allting väl!"

De rättfärdigas uppståndelse.

För oss som äro rättfärdiggjorda genom tron på Kristus bör påskförkunnelsen, **att Kristus är uppstånden** vara af största betydelse. Ty hade ej Kristus uppstått, hade det betydt, att Kristus hade förlorat i drabbningen, hvilket återigen hade betydt, att äfven vi hade förblifvit i grafven. Men nu vann han, och därigenom **har han lagt grunden** till de rättfärdigas uppståndelse, hvilken uppståndelse är den kristna församlingens mål. Icke grafven, nej uppståndelsen. Därom skrifver aposteln Paulus i Fil. 3, där han säger: "att jag, om möjligt, måtte hinna fram till uppståndelsen från de döda" (v. 11). Grafven var ej hans mål, nej uppståndelsen.

Han var ej nöjd med grafven, nej han ville jaga och sträcka sig framåt, tills han hade nått målet — uppståndelsen från de döda.

Betydelsen af Kristi uppståndelse.

Af hvilken betydelse uppståndelsen är för den troende och Kristi uppståndelse såsom garanti för de rättfärdigas uppståndelse, det visar samme Paulus i det märkliga 15:de kap. i 1 Korintierbrefvet. Hör: "Ty om de döda icke uppstå, så är heller icke Kristus uppstånden". "Men om Kristus icke är uppstånden, så är eder tro fåfäng, och I ären

ännu uti edra synder''. ''Så äro ock de förtappade, som hafva afsomnat i Kristus''.

''Om vi allenast i detta lifvet hafva hoppet till Kristus, så äro vi de uslaste af alla människor'', v. 16—19.

Så fortsätter han frimodigt:

''Men nu är Kristus uppstånden från de döda och har blifvit en förstling'' — märk — ''bland de afsomnade'' (v. 20).

Hur visste Paulus detta?

Låt honom själf svara. Kristus vardt sedd efter sin uppståndelse, säger han, ''först af Kefas, sedan af de tolf. Sedan vardt han sedd af mer än fem hundra bröder på en gång, af hvilka de flesta ännu lefva, men några äro afsomnade. Därefter vardt han sedd af Jakob och sedan af alla apostlarne. Allra sist vardt han ock sedd af mig, som är såsom en otidigt född'' (v. 5—8).

Hvad göres oss behof af flera vittnen. Men räcka de ej, så måste själfva de romerska soldaterna fram, som vaktade grafven, och vittna, och de hafva vittnat.

Läs nu i detta sammanhang, mina vänner, sista delen af 4:de kap. i 1 Tessalonikerbrefvet och I skolen finna, att när Kristus kommer igen härnäst för att hämta sin brudförsamling, så skola de i tron på Kristus afsomnade utgöra det **första** regementet i den stora skaran, som skall uppryckas Herren till mötes i skyn. Härliga syn! Härliga mål!

Vårt framtidshopp.

Detta är alla troendes framtidshopp. Om det icke vore för det, hvarför skulle vi då kämpa, för-

saka, bedja, lida och gråta. Vi vore då de uslaste bland alla människor. Vi voro dårar, som inbillade oss något, som aldrig kom.

Alltså kunna vi nu med Paulus i sista delen af 1 Kor. 15 frimodigt utropa: "Du död, hvar är din udd? Du dödsrike, hvar är din seger?"

Men **grunden** till denna vår härliga och segerrika uppståndelse ligger, som sagdt är, **i Kristi uppståndelse.** Må vi aldrig glömma det, på det vi ej må glömma "min Kristus", som stridde och vann. När vi besinna detta, blir frälsningen och Kristus för oss dyrbar och sången så mycket klarare. Därför låtom oss sjunga om Kristi uppståndelse och seger, så att det genljuder i själfva helvetet. Ty intet af allt i Kristi evangelium skär satan och en värld full af otro som just talet om uppståndelsen. Läsen apostlagärningarne och I skolen finna om och om igen, att, då apostlarne rörde vid uppståndelsen, människorna och satan rasade af förföljelse.

O, mina vänner, nu gäller att vara trogen mot vår segerfurste Kristus och ställa oss bakom hans rygg och följa honom, så skola vi en dag nå uppståndelsen från de döda.

Kristus uppenbarar sig för sina lärjungar efter uppståndelsen först i Jerusalem.

Text: Luk. 24: 36—49.

Kvinnorna hade bittida på påskdagsmorgonen funnit Kristi graf tom, emedan han hade uppstått. Dessa kvinnor voro ock de, som hade äran att bringa vittnesbördet om hans uppståndelse till lärjungarne, samt att han skulle möta dem.

Då de på aftonen samma dag voro församlade, stod Jesus helt oförmodadt midt ibland dem och hälsade: "Frid vare eder!"

Han hälsar dem frid.

Denna hälsning måste hafva kommit som en verklig öfverraskning för dem, då de utan tvifvel hade öfvertänkt huru illa de hade burit sig åt under den tid de vandrat med honom och icke minst under den senaste veckan. De kände nu mer än någonsin sin ovärdighet att vara hans lärjungar. Och just under det att de djupast känna sin ovärdighet, står han där och hälsar frid.

O, du underlige men på samma gång nådige frälsare, har ditt tålamod med dina skröpliga lärjungar icke ännu tagit slut?

Nej, det hörs ej så. Han hyser ännu fridens och icke bedröfvelsens tankar med hänsyn till dem. De kunna knappt tro sina öron. Frid vare

eder! Kan det vara möjligt, tänkte de. De kunde ej strax fatta saken, hvadan de ej strax kunde fröjdas. De rent af förskräcktes.

Men för att grundligt öfvertyga dem om, att det var deras mästare, visade han dem sina händer och sin sida. Nu var det klippt. Se, huru de undersöka såren efter spikarne och efter svärdet. Nu känna de igen honom, och nu heter det: "Då vordo lärjungarna glada att de sågo Herren."

Nu blefvo de glada.

När blefvo de glada?

Då de sågo såren efter spikarne. Då kände de igen honom såsom sin. Ty tecknet på deras Mästare var såren.

Just så. Det är ock tecknet på vår frälsare. Predika ingen annan frälsare för oss än frälsaren med genomborrade händer och fötter. Vi tro ej på någon annan. Vi mottaga honom icke.

Vi märka två ting hos lärjungarne med hänsyn till frälsaren:

1) att lärjungarne **voro bedröfvade**, då han var borta; 2) att de **blefvo glada** uti hans närhet.

Lägg märke till, huru de medan han var borta gräto och sörjde och ville ej låta trösta sig. Hör kvinnornas jämmer vid grafven, då de ej funno honom där. Maria frågar, hvar de hafva lagt honom. Samma sorg förmärka vi hos lärjungarne. Men märk åter, att de, så snart han uppenbarade sig för dem med sina sår, blefvo glada.

Det rätta kännetecknet på en Kristi lärjunge.

Detta är, mina vänner, kännetecknet på ett sant lärjungaskap. Är du sorgsen, mår du illa i Jesu

frånvaro men är glad och lycklig i hans närvaro, i hans umgänge, så är du en Jesu lärjunge. Sådan var du ej, innan du kom till tron på Kristus. Nej, du var rädd för Gud och hans barn. Du kunde ej njuta, då du tänkte på Guds närhet. Du mådde icke väl ens bland Guds skröpliga barn, fastän de kanske lysa svagt. Det bevisar, att du icke är en Kristi lärjunge, om du är i denna ställning.

Vidare märka vi, att det var frälsaren med ärren efter spikarne, som gjorde dem glada. Det är bibelns Jesus. Det är den kristna församlingens Jesus. Någon annan Jesus duger ej. Vi äro ej nöjda med unitarernas Jesus, för hvilka han är blott idealmänniskan. Det är sant, att han ock är den kristna församlingens ideal och föredöme. Men han är först dess frälsare, som frälst henne och uttagit henne från världen till sin brud. Sedan har han ock blifvit hennes ideal.

Kännetecknet på vår Kristus.

Ingen annan predikan än korsets predikan, än evangelium om den Kristus, som dog på korset för våra synder och som uppstod till vår rättfärdiggörelse kan frälsa syndare och uttaga dem från djäfvulens och syndens våld. Må vi veta det.

Emellertid finna vi huru han åter affyrar en fredssalfva emot dem, på det att de skulle blifva fullkomligt öfvertygade om, att han inte ämnade afskeda eller förkasta dem, om de än hade förtjänat det.

Han öfvergifver ej de sina.

Hvad lära vi häraf, mina vänner i Herren? Jo, att ingen behöfver lämna Kristus för sin

skröplighets och okunnighets skull, så länge det ärliga sinnet bor därinne. Ty han skall icke lämna oss. Det vill till att träffa tolf kristna mera okunniga, villfarande i mycket och skröpliga än just hans tolf apostlar. Evangelium vittnar därom. Och likväl höra vi ej ett förebråelse ord från honom, då han möter dem. Nej, frid, frid vare eder.

Huru rörande är det icke för oss att märka detta. Och han är likadan i dag. Han skall stå i samma förhållande till oss, som tro på honom, som han stod till dem. Detta är nog för oss att veta. Ja, sådan är min Kristus. Hvad synes eder om honom?

Församlingens stora uppdrag.

Men ännu mer försvarar han dem och oss, då han nu till sist öfverlämnar åt dem det största uppdrag, som någonsin öfverlämnats åt en dödlig. "Såsom Fadren har sändt mig, så sänder jag eder", säger han. Märk, att han gör dem till sina representanter, ambassadörer, att representera honom på jorden. Han blåser så på dem och säger: "Tagen den Helige Ande. Hvilka I förlåten synderna, dem äro de förlåtna, och hvilka I behållen dem, dem äro de behållna" (v. 22, 23). Tänk, hvilken makt han lade i deras händer. Enligt Lukas undervisade han dem grundligt om betydelsen af hans mission vid hans första ankomst och tillägger, att det hörde till programmet enligt profetian, att han måste lida, dö och uppstå, samt att sedan bättring och syndernas förlåtelse skulle predikas i hans namn bland alla folk och först i Jerusalem. Det var deras härliga uppdrag.

Vidare erinrar han dem om "Faderns löfte" i Joels andra kap., att det skulle fullbordas på dem rörande Andens utgjutande samt att de skulle blifva kvar i Jerusalem, tills de blifvit beklädda med kraft af höjden för att sedan kunna utföra det höga uppdrag han gifvit dem, nämligen att vittna om honom, att sprida Kristi evangelium öfver hela jorden för brudförsamlingens uttagande, tills han kommer igen.

Hvilket härligt uppdrag gaf han icke dem, hvilket äfven gäller oss. Nog måste vi utropa, att han är stor i nåd och förbarmande, i det att han icke allenast frälsar syndare från synden utan äfven gör oss till lärjungar och till sina ambassadörer att tjäna honom och utföra hans sak, som är evangelii sak på jorden.

Apostlarne lydde, blefvo döpta med den Helige Ande och vittnade med stor kraft och myndighet, och genom deras vittnesbörd hafva vi blifvit hvad vi äro, nämligen hans efterföljare, om vi annars tro på honom.

O, Herre Jesus, då du har bevisat oss, dina barn, så stor nåd och gifvit oss så stort förtroende nämligen att vara dina vittnen, hjälp oss då att vara trogna!

Kristus och Emmaus-lärjungarne.

Text: Luk. 24: 13—32.

Vi finna af denna berättelse hvilken villervalla Kristi död hade spridt inom lärjungakretsen, hvadan den ene drog hit och den andre dit, undrande hvad slutet skulle blifva.

Alltså hade två af lärjungarne på påskdagen begifvit sig till en by strax utanför Jerusalem vid namn Emmaus, hvadan dessa lärjungar hafva fått namnet Emmaus-lärjungarne.

Under det de vandrade dit, fulla af bedröfvelse, är det klart, att samtalet rörde sig om hvad som hade händt i Jerusalem.

En främling i deras sällskap.

Ett, tu, tre slår sig en tredje person i deras sällskap. De betraktade honom undrande, hvem han månde vara, "ty deras ögon", heter det, "voro förhållna, så att de icke igenkände honom".

"Hvad är detta för ett tal, som I hafven eder emellan, där I gån och ären så bedröfvade?" är främlingens fråga.

Det var ock en fråga. "Är du allena främling i Jerusalem och vet icke hvad som där har skett i dessa dagar?" frågar Kleopas förvånad.

"Hvad då?" inväder främlingen.

"Hvad som har skett med Jesus från Nasaret,

som var en profet, mäktig i gärning och ord inför Gud och allt folket", menar Kleopas, "och huruledes våra öfverstepräster och rådsherrar hafva utlämnat honom att dömas till döden och korsfäst honom."

"Men vi hoppades, att han var den som skulle förlossa Israel; men med allt detta är det i dag tredje dagen, sedan detta skedde."

De berätta nu vidare för främlingen, huru som deras kvinnor på morgonen varit vid grafven och funnit den tom, och att änglar hade sagt dem, att han lefver, hvilket senare bekräftats af de bröder, som gingo dit för att se, om det var sant.

Häraf framgår, hvad som rörde sig i dessa stackars lärjungars hjärtan, hvilka voro färdiga att misströsta på hela saken.

Kristus undervisar dem.

Men nu tar främlingen till orda sägande: "O, I oförståndige och klenhjärtade till att tro på allt hvad profeterna hafva talat! Måste icke Kristus lida allt detta och ingå i sin härlighet."

Nej, mina vänner, det var just den uppfattningen af Kristi kommande i världen de saknade. Den judiska messiasrikesidén var för djupt inrotad uti dem för att de skulle kunna se annat. Här torde vi känna igen oss själfva, huru svårt det är att gifva upp en djupt inrotad idé för en annan, huru galen än ens uppfattning är. Fördomsmurar äro svåra att bryta ned.

Emellertid syntes främlingen intressera sig djupt för dem "och begynte med Moses och alla profeter-

na och uttydde för dem det, som i alla skrifterna rörde honom.''

Det var just det de behöfde. Hvem vet, huru det hade aflupit med dessa stackars okunniga och bedröfvade lärjungar, om han icke hade kommit? Hvilken han? Deras Mästare, ty främlingen var ingen annan än han, fastän deras ögon voro förhållna, troligen af gråt och sorg, så att de icke igenkände honom.

Kristus kommer alltid i rätta stunden.

Tänk, att han skulle komma just nu i deras sällskap! Jo, det är likt den ömme frälsaren det. Han har reda på de sina, då de äro i nöd, och han kommer alltid i rätt tid, fastän vi understundom tycka, att han kommer sent, ja, försent, såsom fallet var, då han kom till Betanien, sedan Lasarus hade dött. Tro ej, mina vänner, att det var af en slump han kom i deras sällskap. O, nej. Han kände på förhand deras sorg, okunnighet och klentro, hvadan han kom för att hjälpa och trösta dem i nöden.

Sådan är min Kristus. Han är likadan i dag. Han följer de sina med sina blickar likt modern barnet. Hör du det, min broder, som kanske är i nöd! Han känner din nöd, och han skall icke öfvergifva dig, äfven om han skall taga redskapet till din hjälp tusen mil bort. Han är i sanning den gode herden, som ömt vårdar sina får.

Då de nu närmade sig byn låtsade han, heter det, att han ville gå förbi. Men de nödgade honom att blifva kvar hos dem, emedan det led mot af-

tonen. Och han gick in för att blifva kvar hos dem.

De känna igen honom.

Han bjöds nu till måltid och tog brödet och bröt det och gaf dem och nu, hvad hände? Jo, "deras ögon öppnades och de kände igen honom".

Märk, att de kände igen honom just nu, då han bröt brödet. Jojo, det är så. Då Jesus bryter brödet, känna hans lärjungar igen honom, om än aldrig förr. Det är en gammal erfarenhet.

Nu begynte deras anleten stråla. Nu var det slut med sorgen, ty huru bedröfvad man än varit, då Jesus kommer och sitter till bords och bryter brödet, då måste sorgen fly.

Nu skola vi ha en treflig afton, tänkte de, tillsammans med Mästaren. Vi hafva haft en bedröflig tid, så att vi varit nära att duka under, men nu skola vi taga igen förlusten, tänkte de, men just då försvinner han ur deras åsyn. O, du underlige frälsare, huru underligt du leker med de dina understundom!

Men kom ihåg, att han är Mästaren och vet alltid hvad han gör. Han tager aldrig miste han, huru vi än bedöma honom.

Nu ljusnar det.

Nu begynner helt naturligt ett samtal mellan dem, om hvad de den dagen erfarit, och de uttrycka sina känslor så här: "Var icke vårt hjärta brinnande i oss, då han talade med oss på vägen och uttydde för oss skrifterna?"

Jo, visst. Det är alltid så, då Herren möter oss i ordet och genom sin ande öppnar för oss, så

att vi få se ljus i hans ljus. Då uppbyggas vi, vare sig genom förmaningens eller genom tröstens ord, och då komma vi uti det rätta esset, huru tilltrasslat vi än haft det. Så är Mästarens sätt att handla. Därför, hvad vi behöfva mer än något annat, är **andlig uppbyggelse** för våra själar och den fås icke annat än genom sanningens ord. Därför skrifver Paulus till korintierna och påminner dem kraftigt om vikten af andlig uppbyggelse.

Vi behöfva andlig uppbyggelse.

Må vi därför icke försumma ordet vare sig i hemmet eller församlingen, icke heller vid våra samkväm. Försumma vi uppbyggelsen genom den bibliska sanningen, blir det snart död. Gud hjälpe oss!

Hvad hafva vi nu lärt af frälsarens beteende mot dessa stackars bedröfvade lärjungar? Jo —

1) att han **har reda** på de sina, i hvilket läge de än befinna sig;

2) att han **alltid ömmar** för dem och i rätt tid kommer dem till hjälp;

3) att han alltid **hjälper på ett rätt sätt,** äfven om vi ej strax fatta det så.

Må han därför få hafva hand om oss i fortsättningen så skola vi visserligen komma igenom!

Kristus och lärjungen Thomas.

Text: Joh. 20: 24—29.

Vi skola i afton betrakta Kristi förhållande till den tviflande lärjungen Thomas.

Herren hade nu uppstått från de döda och luften genljöd af den ljufliga förkunnelsen om att han var uppstånden, en förkunnelse, som kvinnorna hade fått i uppdrag att förkunna.

Men Thomas var ej närvarande i lärjungakretsen, då förkunnelsen kom. Gud vet, hvar han höll till. Jag har en aning, att han stod färdig att gifva upp och ej längre följa Kristus. Hvad hans släktingar och bekanta hade varnat honom för, nämligen att Kristus möjligen vore en bedragare, hade nu troligen slagit an på honom, och han stod i fara att se hela tragedien som ett gyckelspel.

Drag dig ej från brödrakretsen.

Det är riskabelt att draga sig ifrån lärjungakretsen, ty man är aldrig säker, när Mästaren infinner sig. Och dock — huru händer det icke ofta uti en församling, att troende vissa tider draga sig ifrån sina bröder och uppbyggelsemötena och vanka omkring på utkanterna och lukta här och där på mindre hälsosamma platser, där snaror äro utlagda. Så snart jag märker, att en kristen mer och mer saknas i kretsen, hyser jag mina farhågor. Och

huru ofta hafva icke mina aningar besannats. Ett, tu, tre har man fått höra huru personen i fråga kom in i en eller annan galenskap, som har ledt till affall.

Vakta dig broder för att draga dig från brödrakretsen, ty dels står du i fara att ledas in på galenskaper, och dels går du miste om den andliga uppbyggelsen, som vankas, då Herren med sin andes närvaro meddelar, då han uppenbarar sig.

Då de andra lärjungarne berättade, att de hade sett Herren,

tviflade Thomas

och sade: "Utan att jag ser märket efter spikarne i hans händer och sticker mitt finger i märket efter spikarne och sticker min hand i hans sida, tror jag alls icke."

Det var bestämdhet det, "som hette duga".

Många hafva dömt stackars Thomas hårdt och hafva gjort honom till en vådlig och oresonlig människa, men om vi sätta oss in uti den situation Thomas var uti, så torde vi få en annan syn på saken, så att han icke blir så farlig.

Ack, huru viktigt det är, att vi gifva sansade och väl öfvervägda omdömen om hvarandra, innan vi fälla dem.

Vi må komma ihåg hvad de stackars lärjungarne hade genomgått under den sista tiden i sällskap med Mästaren. Den ena ledsamma händelsen hade aflöst den andra, tills de voro förgråtna af sorg och bedröfvelse. Besinnen ock, huru den mänskliga svagheten hade gång efter annan tittat fram hos frälsaren, som, om han varit blott en människa.

Lägg därtill det, att det efter alla tecken att döma syntes, som om frälsaren och hela saken hade dukat under.

"Men han borde väl ha trott de tvenne kvinnorna", säger du.

Ja, kvinnorna! Han kunde ha tänkt: Ja, kvinnorna, de äro ofta inbilska och lättrogna och lättledda, hvem vet om icke de ha inbillat sig, att de sett honom."

Dock — han hade ingen anledning att tvifla, sedan bröderna vittnat, att de sett honom, ifall mannen är mera att lita på såsom ett vittne än kvinnan.

På samma gång som Thomas hade bort tro och icke tvifla, då han hört allas vittnesbörd, är jag dock för min del redo att döma honom mildt och att se hos honom ett karaktersdrag, som vittnar om, att han var en man som ville ha grundade skäl uti allt och icke följa känslan och det tillfälliga intrycket. Hela svårigheten kom därifrån, att han icke var uti lärjungakretsen, då Kristus uppenbarade sig. Jag förebrår honom mer för det än för något annat.

Emellertid vill jag icke fästa uppmärksamheten så mycket vid Thomas som fast mera därvid,

huru Kristus ställde sig till Thomas.

Det är just det vi skola se. Det är just därutinnan, min Kristus blir så stor och härlig.

Nå, huru betedde sig frälsaren mot den tviflande lärjungen? Afskedade han honom? Nej, och tusen gånger nej. Lyssnen! Då Herren åtta dagar därefter uppenbarade sig för lärjungarne, var äfven

Thomas med dem. (Det var ändå väl, att han icke blef borta.) Jesus hälsade dem med ett: "Frid vare eder!". Därefter vände han sig till Thomas och bad honom räcka fram sitt finger och se hans händer och räcka ut sin hand och sticka henne i frälsarens sida med den tillsägelsen, att icke vara otrogen utan trogen.

O, du makalösa tålamod och fördragsamhet med en bristfällig lärjungaskara!

Är det icke rörande att skåda frälsarens ömma behandling af en tviflande lärjunge?

Kanske du, min vän, är i samma båt som Thomas, tviflande, försagd, färdig att lämna din frälsare! Gör du som Thomas, besök brödrakretsen en gång till. Kanske du träffar den uppståndne frälsaren där och allt kan åter blifva väl.

"Min Herre och min Gud!"

Detta frälsarens beteende blef för öfverväldigande för den stackars lärjungen. Jag tycker mig se, huru han å ena sidan skämdes öfver sitt handlingssätt och å andra huru han greps af en öfverväldigande kärlekskänsla till Herren, hvilken känsla han uttryckte i följande ordalag: "Min Herre och min Gud!"

Se här samma bestämda karaktersdrag hos honom nu, som då han led af tvifvel. Det är något verkligt manligt hos Thomas. Jag begynner tycka om honom mer och mer. Gör icke du detsamma, min åhörare? Jag tänker så.

Nu hade han nog, ty han hade återfått Jesus. Honom gjorde han nu till sin Herre och till sin Gud. Nu tviflade han icke längre på Kristi gudom. Nu

hade han ock antagit en bekännelse, som kan duga för hvem som helst. Det var en bekännelse, som kom från ett sant troende hjärta. Och så bör det vara. Nöj dig icke med en bekännelse blott på papper, ty då kan det gå för dig, som för norsken, som hade sin bekännelse tryckt på papper förvarad uti en byrålåda. Då han en dag kom och skulle läsa på den, hade möss ätit upp den. Det är bäst att äga Kristus genom tron i hjärtat, så att det blir en hjärtebekännelse, då är man trygg.

Huru är det med dig, min åhörare, kan du med Thomas i sanning bekänna: Min Herre och min Gud? Om så är, har du nog. Se det är hemligheten till sällhet och lycka.

Att tro och icke se

är regeln i Guds rike. Därför säger frälsaren vidare till honom: "Emedan du har sett mig, tror du, saliga äro de som icke se och dock tro." Detta är regeln. Men för att komma den stackars lärjungen till hjälp i nöden, gaf han honom tillfälle att äfven se. Detta hör till undantagen. Men det visar, huru rädd Herren är om de sina, att han icke sparar någon möda för att komma oss till undsättning. En sådan frälsare och mästare är min Kristus. Och om han icke ännu är din, så gör honom till din i dag, så att äfven du kan med Thomas utropa:

Min Herre och min Gud!

Petri pastoralexamen inför Kristus.

Text: Joh. 21:15—18.

Kristus uppenbarade sig återigen för sina lärjungar. Men denna gången vid sjön Genesaret eller det Galileiska hafvet, där han hade stämt möte me dem. Det ser ut, som om han hade velat möta n dem i dessa trakter, där han med dem hade ut sina mesta och förnämsta gärningar.

Rätta sättet att vänta Kristus.

Medan de väntade på honom, beslöt P gå ut för att fiska. Det ryckte uti d sågo det vatten, där de idkat sitt fiska der så många år. I stället för att sp stranden och stirra efter Mästaren och såsom barnen pläga göra, då fö bort för en tid för att åter komma i samlas i fönstret och med plattad sterrutan titta bortåt vägen och de uttröttade falla, kanske i e Så gjorde icke Petrus, ej heller d vill gå ut och fiska", sade Petr de andra.

Så, mina vänner i Herren, Äfven vi ha fått löftet, att K igen endera dagen för att hämt icke vänta honom, såsom barnen

— sprängvänta, så att man blir trött åt allting. Nej, hellre låt oss med Petrus säga: ''Jag vill gå och fiska'', d. ä. — uträtta något nyttigt, göra hans vilja, medan vi vänta honom. Och visst är att han har gifvit oss uppdrag att utföra, medan han dröjer. Och den som är bäst beredd att möta sin husbonde, då han återvänder från sin resa, det är den tjänaren, som har troget utfört husbondens vilja — icke den som skolkat, och som har tänkt: ''Jag har god tid'', och som med händerna i byxfickorna lättjefullt lefver sitt lif.

Må vi därför icke vara af den sortens kristna, jämt springa på möten och samkväm och tala sjunga om Kristi ankomst, men försumma våra ; våra plikter och framför allt försumma att änniskosjälar. Nej, medan vi vänta, låtom taga något nyttigt, göra Mästarens vilja. ss ut på fiske, söka vinna någon syndare

Må vi sjunga:

Jag vill ut, jag vill ut,
an månadens slut
ll jag vara på fiske igen.''

rrens vilja, medan han dröjer, det et är hans vilja att vi skola verka går ut på att rädda de döend , äro vi bäst beredda att möta mer.

r sin pastoralexamen.

fiskafånget, och efter att Kristus på stranden, måste Petrus stå Huruvida han hade beredt sig

därpå, eller den kom som en öfverraskning öfver honom, lämnar jag. Allt nog, Mästaren begynner examinera honom rätt där på stranden. Den första frågan han fick lydde så här:

"Simon, Jonas' son, älskar du mig mer än dessa?" — troligen syftande på de öfriga lärjungarne.

"Ja, Herre, du vet, att jag har dig kär", är hans svar.

"Föd mina lamm", tillägger Mästaren.

Den andra frågan lyder så här:

"Simon, Jonas' son, älskar du mig?"

"Ja, Herre, du vet, att jag har dig kär", den utan tvifvel förlägne lärjungens svar.

"Vårda mina får", säger Mästaren.

För tredje gången skärper han frågan

"Simon, Jonas' son, har du mig kär

Se detta — **har du mig kär?** — var sare, mera närgående. Det ordet "kär" **innerligare** gemenskap och förtroend just det han ville finna ut hos Petru

Nu blir den stackars lärjungen ket icke var underligt, då frälsar gången riktade den närgående frå

Vädjande till sin Mästare sva

"Herre, du vet allt, du vet at

"Föd mina får", är åter fr och så är examen öfverstånden.

Det var, mina åhörare, en k men frågan är, om någon krafti lits vare sig förut eller sedan. pade frälsaren med frågan om **kä** igen? Hvarför examinerade han h logiska spörsmål såsom om dop, nattvard, synd och

nåd m. m., såsom det tillgår nu för tiden, då predikanter skola stå examen och installeras i predikantämbetet? Svar: Emedan det väsentligaste för en evangelii förkunnare för att kunna vårda Kristi hjord är just **den kristliga kärleken.**

Hvad båtar att ingå uti predikoämbetet för en, som saknar den innerliga kärleken till Kristus? Det är ett andligt gyckelspel, som är en afsky inför Gud. Och ve den som vågar. Man kan rysa vid anken på den mängd som utan pånyttfödelse, och n kärlek till Herren Kristus dristar taga detta Huru skall den kunna predika evangelium för lorade, som saknar den innerliga, varma kärill dem såväl som till Kristus? Omöjligt skall en sådan kunna vårda en **hjord af** r med ömhet och omsorg, då han **saknar** nitet, jag menar det rätta kärleksnitet. n blir en tom utanläxa, hvilket hans närka, ty den är meningslös. Hören erdar eller pastorer, ställen eder in- r, som Petrus fick, och sägen, om kunnen svara på dem, såsom Pet- det verkligen sant, **att du älskar** r, att du har honom **kär?** Hvad , att det andliga tillståndet i lröfligt i trots af det faktum, att 00,000 predikanter?

ar det till bland oss?

: Hvad är orsaken därtill, att lröfligt äfven inom församlingar räknas för rent kristna församund?

För min del är det klart, hvar felet ligger. Fol-

ket och församlingen sakna ledare och herdar, som brinna af kristligt kärleksnit till själarne och till Kristus. Det är annat än kärleken till Kristus och till själarne, som drifvit dem in i ämbetet.

O, Gud, hvilken uppenbarelse, då vi skola ställas till ansvar inför öfverherden Kristus en dag! Hjälpe mig Gud, att jag icke måtte komma på skam!

Herren är rädd om sin hjord.

Vi minnas huru Paulus förmanade de äldste i Efesus, att de skulle vårda Guds hjord, emedan den var köpt icke med förgängligt silfver och guld utan med Kristi blod.

Och hvarför tillägger frälsaren befallande till Petrus' svar på hvarje fråga: Föd mina får, föd mina lamm!

Jo, det bevisar, att han är rädd om sin hjord och vill icke, att den på något sätt skall förfaras utan födas och vårdas. Det är uti våra händer han har lämnat hjorden och inför honom äro vi ansvarsskyldiga.

Äfven i delo med Petrus har min Kristus återigen ådagalagt sitt intresse för oss, sin hjord, och sitt intresse för människorna, att de måtte frälsas.

Hvad vi behöfva.

Hvad som nu behöfdes mer än något annat vid tanken på de tre frågor frälsaren framställde till Petrus vore **ett allmänt uppvaknande** bland oss predikanter. Och jag bekänner öppet för min del, mina bröder, att jag vid tanken på denna pastoralexamen har mer än en gång bäfvat och tänkt, att det kanske vore rådligast att draga sig undan, oaktadt

jag städse varit vaken öfver vikten af att äga den innerliga kärleken i hjärtat till Kristus för att kunna fylla min plats såsom en Kristi tjänare.

Dock — det finns en annan utväg. Hos Herren, som är kärlekens ursprung och kärlekens källa, där finns kärlek att få, blott vi lägga oss nära intill hans varma kärlekshjärta. Se det är saken.

Må han, som är själfva kärleken uppfylla oss i rikt mått med Golgatakärlekens glöd, så älska vi Jesus öfver allt, och då älska vi hjorden och människorna och lägga oss ut för dem såsom öfverherden Kristus har gjort.

Kristi himmelsfärd.

Text: Apg. 1: 1—11.

Efter sin uppståndelse uppenbarade sig Kristus för kvinnorna och de elfva apostlarne samt för "mer än femhundra bröder på en gång". 1 Kor. 15: 6. Så vidt vi känna, uppenbarade han sig icke för världen under de fyratio dagar han vandrade på jorden efter sin uppståndelse.

Under denna tid syntes han egna sig uteslutande åt undervisningen af sina lärjungar, på det att de måtte förberedas för verksamheten efter hans hädanfärd. Ty under de omkring tre och ett halft år han varit ibland dem, utöfvade de egentligen ingen verksamhet. De följde honom för att se hans dråpliga gärningar och höra hans vittnesbörd, på det att de sedan skulle kunna vittna för världen om honom. Ty märk, att de skulle vara **hans vittnen.** På deras vittnesbörd hvilar den kristna församlingen. Om det icke hade varit för deras vittnesbörd, hade vi ej haft det nya testamentet, såsom ock Paulus skrifver till efesierna: "Alltså ären I icke numera främlingar och gäster utan medborgare med de heliga och Guds husfolk, uppbyggda på apostlarnes och profeternas grund, där hörnstenen är Jesus Kristus själf". Ef. 2: 19, 20.

Den kristna församlingen är byggd på apostlarnes och profeternas vittnesbörd (grund) om

Kristus, som är själfva kärnan i vittnesbörden. Ty på honom pekade profeterna och på honom pekade apostlarne såsom frälsaren, frälsningsgrunden och enda "salighetsorsaken".

Detta ämbete, såsom hans vittnen, skulle de nu utföra efter hans bortgång. Därför behöfde de alltmer undervisas af Mästaren, så att de blefvo dugliga.

Därför heter det ock i vår text, "att han talade med dem om det, som hör till Guds rike", (v. 3). Vidare erinrar han dem om "Faderns löfte" i Joels andra kapitel, om Andens utgjutande öfver dem, hvilket skulle hända icke långt efter hans hädangång, samt att de skulle förbida detta löfte och icke lämna Jerusalem, förrän de hade blifvit uppfyllda med Andens kraft, som än mer skulle skickliggöra dem för deras värfs utförande.

Äfven nu i det sista komma de fram med sin älsklingsidé om Messiasriket och dess upprättande, undrande om icke tiden nu vore inne därför, hvilken frågas besvarande han undvek med det svaret, att det icke tillkom dem att veta tider och stunder för detsammas upprättande, samt att det var något annat, som var viktigare för dem nämligen: "I skolen undfå kraft, när den Hel. Ande kommer öfver eder, och I skolen vara mina vittnen både i Jerusalem och i hela Judéen och Samarien och intill jordens ände".

Såsom vi veta uppfylldes de af Anden på pingstdagen och begynte vittna såsom aldrig tillförne.

Nu var han redo för hemresa. Redan på korset utropade han: "Det är fullkomnadt", d. v. s. — hans mission, som Fadern sände honom att utföra,

var nu utförd. Han kunde ej göra mer än han gjort. Sedan han hade gifvit sitt lif ut för oss, hade han ej mer att göra och gifva. Nu har han ock med sin uppståndelse ådagalagt, att han har segrat öfver vår afsvurne fiende och därför är han den fullkomlige "salighetshöfdingen", som är mäktig att frälsa hvar och en, som tror på honom. Ebr. 2: 10.

Han har ock nu efter uppståndelsen genom sin umgängelse och undervisning stärkt lärjungarne i tron på honom såsom varande Guds son. Han är därför redo att återvända till sin Fader. Och då han nu står där och förtroligt talar med dem, kommer en sky och tar honom bort från deras åsyn.

Huru förlägna skulle de icke hafva varit. De hade nu lärt känna honom allt mer och begynt att förstå honom. De hade ock blifvit fasta i sin tro på honom såsom varande Guds son. Huru angenämt skulle det icke hafva varit om de hade fått behålla honom. Men nej, det hörde ej till hans plan. Han var färdig med sin mission.

Huru blef månne Kristus, Guds son, mottagen i himlen! Månne den himmelske Fadern godkände, hvad han hade utfört på jorden!

Kristus kom till jorden såsom sin Faders representant för att utföra hans vilja och verk. Månne han nu skulle godkänna det!

Ja, hvad tror du, min åhörare? Har du hört något klagomål eller missnöje från himlen öfver Guds enfödde sons verk? Ack nej. Hvad vi veta är det, att Kristus sitter på Faderns tron i himlen, hvilket är det klaraste beviset för, att hans verk på jorden utfördes tillfredsställande. Och är Fa-

dern nöjd och belåten med Kristi verk, borde väl vi vara det, alldenstund hans verk gick ut på, att vi skulle frälsas. Ty till den änden sände han sin son i världen, att han skulle lida, dö och uppstå till vår frälsning.

Nu blir frågan, hvad vi skola göra med frälsaren och hans frälsningsverk. Skola vi förkasta honom eller emottaga honom? Hvilketdera? Det är för dig att afgöra, min vän, om du ej allaredan gjort det.

Och vidare: Skall väl Jesu frälsningsverk — hans lidande, död och uppståndelse — trampas under fötterna och i otro förskjutas, eller skall du genom att mottaga Kristus såsom din personlige frälsare äfven mottaga hans verk, hans blod, såsom en lösen från alla dina synder.

Valet är ditt.

Förkastar du, min åhörare, honom och hans verk, skola alla hans frälsningsgärningar blifva för dig det hetaste bränsle i helvetet. Valet är ditt. Det ligger i din makt att mottaga eller förkasta honom, och hvad han gjort för dig.

Gud stämme oss till besinning, att vi ej må göra ett val, hvilket vi skola i evighet ångra!

Han är nu hemma och fungerar där inför Fadern såsom vår öfverstepräst. Dit i det allra heligaste har han ingått icke med kalfvablod eller oxablod utan med sitt eget blod för att rena alla som komma till honom genom Faderns dragande från all synd och orenlighet. Sångaren sjunger:

"Vi hafva i himlen en öfverstepräst,
Som alltid kan varkunna sig.

En sådan han passar för syndare bäst,
Kan han då ej passa för dig?''

Hvad säger du? Passar han för dig? För mig passar han förträffligt. Jag skulle icke en enda dag kunna reda mig utan denne öfverstepräst, som lefver alltid och beder alltid för oss.

Men Kristi himmelsfärd påminner oss ock kraftigt om Guds barns himmelsfärd. Ty vet att lika visst som Kristi himmelsfärdsdag kom, så skall ock **din** och **min** himmelsfärdsdag komma, då äfven vi skola färdas hem. Och det är den dagen vi vänta, bedja, kämpa och understundom gråta efter. Vi gifva oss ej tillfreds, förrän vi äro hemma hos honom. Han kallas i Ebreerbrefvet för ''förelöparen'', som lupit före in i himlen. Vi äro **efterlöparne.** Vi komma efter, så fort vi hinna. Han är nu där och lagar i ordning boningarne. Så snart han har allt färdigt, hämtar han oss enligt sitt gifna löfte. Joh. 14: 3.

Men innan vi nu lämna berget och platsen, där han for upp, så låtom oss höra, hvad de där två männen (änglarne) i de hvita kläderna ha att förkunna lärjungarne. Hör:

''I galileiska män, hvarför stån I och sen upp mot himlen? Denne Jesus, som har blifvit upptagen från eder till himlen, han skall så komma, som I hafven sett honom uppfara till himlen.''

Gud vare lof! Här ha vi åter försäkringen om hans andra tillkommelse, om hvilken han talade med sina lärjungar i sitt afskedstal (Se Joh. 14: 3). Se här den kristna församlingens stora framtidshopp. Löftet och profetian om Kristi andra tillkommelse

är lika klar och lika säker, som profetian om hans första ankomst i köttet, då han föddes i Betlehem, led i Getsemane och dog på Golgata, hvilka stora händelser vi under dessa veckor hafva betraktat med intresse.

Men nu få vi vänta hans andra ankomst från himlen. Huru annorlunda skall icke hans andra tillkommelse vara! Då han kommer härnäst, skall han icke komma i fattigmans dräkt och i förnedring utan på skyar i makt och majestät. Syftet med hans ankomst skall ock vara helt annorlunda. Han skall icke komma för att frälsa det förtappade. Han skall komma dels för att hämta de sina och dels för att hålla dom öfver de lefvande nationerna. Då gäller att vara redo, så att man icke lämnas kvar och förgås med världen. Tiden för hans ankomst vet ingen. Men hälsningen till den kristna församlingen lyder sålunda:

"Och se, jag kommer snart, behåll det du har, att ingen tager din krona". Upp. 3: 11. Alla tecken tyda ock därpå, att Kristus är snart här. Allaredan tycka vi oss höra midnattsropet: "Se brudgummen kommer!"

O, du Guds församling, var vaken, var vaken! Sömnen är svår och blir allt svårare. Detta skall utmärka den yttersta tiden. Må vi därför vara vakande och bedjande, att hans ankomst icke blir en öfverraskning (ty han skall komma som en tjuf om natten) utan såsom då en brudgum anländer till bruden för att fira bröllop. Hon säger med glädje: "Välkommen, jag har väntat på dig, välkommen!" Må vi ej vara otrogna mot vår älskade brudgum Jesus, som har köpt oss åt Gud med sitt

blod, utan hålla oss obesmittade af världen, så att, när han kommer endera dagen i skyn, vi kunna sträcka våra händer emot honom och med glädje utropa: "Jag är redo. Jag har väntat på dig. Välkommen min Jesus!" Då skola vi se honom såsom han är och varda honom lika. O Jesus

"Medan du dröjer tag vård om mitt hjärta;
Helga dess glädje och lindra dess smärta!
O, du min trofaste dyre förlossare,
Kommer du ej snart,
Kommer du ej snart?"

Han svarar:
"Ja, jag kommer snart". Uppb. 22: 20.

Kristi andra tillkommelse.

Min text för i afton igenfinna vi uti Joh. 14: 1—4.

"Edert hjärta vare icke oroligt. Tron på Gud och tron på mig."

"I min faders hus äro många boningar; om så icke vore, skulle jag hafva sagt eder det; jag går bort för att bereda eder rum."

"Och när jag har gått bort och beredt eder rum, skall jag komma tillbaka och taga eder till mig, på det att hvarest jag är, där skolen ock I vara."

"Och hvart jag går veten I och vägen veten I."

Så lyder denna sköna och för Guds folk så inspirerande text, en bland de skönaste i bibeln.

Uti denna serie af betraktelser om, såsom jag djärft kallar honom: "Min Kristus" eller "min Herre och min Gud", har jag sökt peka på honom från många synpunkter för att visa huru stor och härlig han är för att om möjligt stärka de troendes kärlek till och tro på honom samt om möjligt locka mina oomvända vänner att helt hängifva sig åt honom såsom den frälsare, som vår himmelske fader sändt till att frälsa från synden för sitt himmelska rike.

Jag kan därför icke undgå att nu till sist peka på honom såsom den kommande brudgummen och konungen för att förlossa sitt folk och upprätta

sitt rike, "då vi skola se konungen i hans härlighet."

Vi spårade honom först i profetian såsom den kommande frälsaren. I tidens fullbordan kom han, då "ordet vardt kött". Vi ha följt honom uti hans lifsgärningar under hans korta jordevandring och med hänförelse funnit honom "göra väl och hjälpa alla", som ville mottaga honom.

Vi hafva ock följt honom i lidandena och uti hans kamp och seger på Golgata.

Vi voro ock med honom på berget, då han helt plötsligt lämnade sin lilla lärjungaskara för att återvända till sin fader, där han nu fungerar som vår öfverstepräst.

Vi, så många som tro på honom, hafva blifvit frälsta genom evangelium om honom.

Då han gaf upp anden på korset utropade han: "Det är fullkomnadt". Det vill säga, att den mission han var af fadern sänd att utföra till vår frälsning var fullkomnad. Intet återstod.

Men därmed var ej sagdt, att vi ej mer skulle höra af honom, eller att han hade gjort ifrån sig med programmet. Åh nej. Han blir ej fullt färdig, förrän han har lagt fienderna till sin fotapall och framställt sin med sitt blod köpta brud och öfverlämnat riket åt sin fader. Då skall det icke längre heta Gud fader, Guds son och Gud den Hel. Ande, utan "Gud skall vara en och hans namn skall vara ett", säger profeten.

Det är denna härliga tid vi såsom troende vänta, hvilket allt är den kristna församlingens framtidshopp enligt profetian.

"Men — vi äro ju allaredan frälsta", invänder du.

Ja visst, men endast i tron och i hoppet. Den "fulla frälsningen" kommer ej, förrän vi få se honom, som han är, såsom aposteln Johannes säger: "Vi äro nu Guds barn men det är icke ännu uppenbart, hvad vi skola varda. Men det veta vi, att, när han (Kristus) varder uppenbar, skola vi varda honom lika, ty vi få se honom såsom han är." 1 Joh. 3.

Se, det klingar bättre. Tala därför aldrig om full frälsning här. Full frälsning hör till en annan värld, då vi stå inför tronen förhärligade.

Vi äro därför, mina bröder, icke färdiga med Kristus eller han med oss, förrän vi stå inför tronen. Vi gifva ej upp förr. Vi nöja oss ej med mindre än att få se honom såsom han är och varda honom lika, dels emedan han genom sin uppoffrande kärlek till oss på korset och på tusen andra sätt har dragit oss till sig och bundit oss vid sig genom samma kärlekens band, att vi med Paulus i Rom. 8 kap. kunna bekänna, att ingenting "skall kunna skilja oss från den kärlek, som är i Kristus Jesus vår Herre." Vi äro oskiljaktigt förbundna med brudgummen, så länge brudkärleken får bo därinne. Han köpte oss fria med sitt blod. Huru skulle vi kunna skiljas från honom.

Dels, för det andra, emedan vi äga hans löften, vid hvilka vi hänga som vid en räddningsplanka. Kan han svika? Bort det. Och nu hafva vi här uti vår text ett enkelt och bestämdt löfte af honom själf, som säger, att han skall **komma igen** och

taga oss till sig, att hvarest han är, där skola ock vi vara.

Ett litet barn kan fatta detta. Jag ämnar ej och icke tillåter heller tiden att gå in i detalj i profetiorna om Kristi andra tillkommelse. Om vi ej förstode mer rörande profetiorna om Kristi tillkommelse, är löftet i vår text nog för oss för att vänta hans tillkommelse.

Om jag ginge bort, och mina barn komme omkring och hängde i rocken gråtande och sörjande, emedan jag ämnade lämna dem för en tid, och jag sade: "Barn gråten icke, jag måste resa bort för att köpa ett bättre hus åt eder och snart skall jag komma tillbaka och taga eder till mig." Tron I icke att de förstode detta, torkade tårarne och begynte trösta hvarandra med detta: "Pappa kommer snart igen och då hämtar han oss till sig till ett bättre hem?" Jo tvifvelsutan.

Så ock här. Skall "komma igen", betyder komma igen och icke att blifva borta för evigt; och att "taga eder till mig", betyder taga eder till mig och icke motsatsen. Det är klart. Och "på det att hvarest jag är, där skolen I ock vara", måste betyda det, att vi såsom hans barn och vänner skola få vara tillsammans med honom i samma härlighet och himmel, till hvilken han reste, då han for upp från jorden.

Tänk, så enkelt. Allt vi nu behöfva är att läsa på, läsa löftet och löftena med den fulla tillförsikt, att vår Kristus icke kan ljuga, emedan han ock är själfva sanningen. Vi såsom Guds arfvingar och Kristi medarfvingar böra flitigt läsa på i våra testamenthandlingar, annars kunna vi sjunka in i

vemod och inbilla oss, att vi äro fattiga, fastän vi uti allsmäktig Gud hafva en rik fader och uti Guds och människosonen hafva en rik broder, med hvilken vi skola ärfva den himmelska härligheten.

En knekt i Småland brukade under min studietid, då jag under ferierna reste omkring och predika, alltid sjunga:

"Jag får härnere hvad jag behöfver,
Och himlaarfvet blir ändå öfver."

Han var, såsom alla svenska knektar äro, så fattig, så fattig, men han var rik i Gud, emedan han solade sig i löftessolens strålar.

Må vi göra sammaledes i trons enfald, och äfven vi skola få glädjas, och sjunga, äfven om vi äro fattiga i timligt hänseende.

Men räcker ej detta löfte, så läs då på tjogtals andra. Hade icke frälsaren omsorgsfullt lämnat änglar efter sig på berget vid hans himmelsfärd, hvilka fått i uppdrag att betyga, att liksom de hade sett människosonen uppfara till himlen, så skulle han komma igen. "Komma igen, komma igen" — o ljufliga evangelium!

Skrifver han icke till en af församlingarne i Mindre Asien: "Och se, jag kommer snart, behåll det du har, att ingen må taga din krona". Upp. 3: 12.

Han **icke allenast** skall komma igen utan han skall komma **snart**. Det är brudgummens löfte till bruden. Detta menas icke, att döden skall komma och hämta oss. Åh nej. Icke ens änglarne. Nej, han anförtror ingen detta uppdrag. Han skall komma i egen person.

Paulus säger i 1 Tess. 4: 16, 17: ”Ty Herren själf skall stiga ned från himlen med befallande rop, med öfverängelns röst och med Guds basun, och de som hafva dött i Kristus skola uppstå först. Därefter skola vi, som lefva och äro kvar, tillika med dem bortryckas i skyar till Herrens möte i luften, och så skola vi vara med Herren alltid.”

”Vi skola bortryckas till Herrens möte i luften”, säger han, och skola sedan få vara med Herren alltid. Ingen flyttning mer. Nej, hos Herren **alltid, alltid.**

Med denna sanning skulle de troende i Tessalonika trösta hvarandra.

Huru skulle det vara, mina bröder, om vi ock begynte trösta hvarandra litet oftare med talet om Kristi andra tillkommelse och brudförsamlingens uppryckande. Eller kanske vi ej äro redo att möta honom. Kanske **världskärleken** har intagit ditt hjärta, så att det icke finns rum för **kärleken till Kristus!** Huru är det med eder, I som bekännen eder till Kristus? Kanske du har somnat och förlorat intresset för brudgummen och det kommande Lammets bröllop. Tänk, om vi blefve kvarlämnade! Jo jo, det skall hända med många. Tänk, om det hände med mig och med dig!

Ack, Gud förbarma dig öfver din församling, och väck henne till att vänta människosonen från himlen!

Vi behöfva det så mycket mer, som alla tecken tyda på att det närmar sig denna tidsålders slut, hvadan vi icke ha tid att sofva, ty ”frälsningen är nu närmare”, säger Paulus, ”än då vi blefvo troende”. Rom. 13: 11.

Ack, I Guds vänner, vi ha ej råd till att förlora Lammets bröllop! Förlusten blefve alltför stor. Nej hellre må du förlora gods och guld, ära och anseende, vänner och t. o. m. ditt lif.

Och du, min vän, som står utanför Kristi församling, och som icke vill ha med Kristus att göra, huru skall det väl gå för dig? Huru skall du kunna möta blickarne af den, som af kärlek gaf sig i döden för dig, då du ännu vänder honom ryggen? Kanske din hustru är en vän till Jesus. Skulle du verkligen vilja se henne uppryckas till himlen, och du lämnades kvar?

Du har kanske hört om de två systrarne. Den ena var en troende. Den andra icke. En natt kom den troende i svår nöd för sin oomvände syster, emedan hon fruktade, att hon blef efter, enligt frälsarens ord, att två skola ligga i en säng, då Kristus kommer, och den ene upptages och den andre lämnas kvar, hvadan hon gick upp och ut i sidorummet för att bedja för sin syster. Denna vaknade och saknade till sin förskräckelse den troende systern. Hon tänkte: "Kanske Kristus har kommit och hämtat henne, och jag är lämnad kvar". Hon rusade upp och fann sin syster på sina knän, bedjande för henne. Nu kastade hon också sig ned och begynte ropa till Gud om frälsning och blef frälst.

Väl dig, om du likt denna syster skyndar till Jesus och uppgör din sak med honom, så att du är redo när han kommer, så att vi få vara med i brudskaran som uppryckes för att få vara med honom i härligheten.

Vi hafva nu betraktat den välsignade frälsaren

från olika synpunkter och totalintrycket om honom är detta:

1) han har älskat oss,

2) han har icke sparat någon uppoffring, icke ens sitt lif för att rädda oss,

3) han har genom sitt verk gjort allas frälsning möjlig, om de blott vilja.

Nu vädjar han till oss, om han icke är värd vår kärlek och förtroende, samt om vi icke vilja blifva hans brud.

Hvad säger du? För min del säger jag: Min Herre och min Gud! Hvad säger du?

Han vädjar till oss om vi icke vilja möta honom, då han kommer. För min del säger jag: Min Kristus, du som offrat dig för mig i en blodig död, du skall äga mitt hjärta, med Guds hjälp, tills du kommer, och när du kommer i skyn vill jag möta dig! Hjälp mig därtill, o Gud, i Jesu namn.

Vi ha nu, mina vänner, kommit till slutet af denna serie af betraktelser om, som jag kallar, "Min Kristus". Hvad synes eder om honom? Emedan han har köpt mig med sitt blod och frälst mig från mina synder samt trofast vårdat mig under de snart fyratiofem år jag varit uti hans gemenskap, har jag velat aflägga dessa vittnesbörd om honom, på det att du måtte fatta kärlek till honom och göra honom, äfven du, till din Kristus, att du med lärjungen måtte kunna utropa:

"Min Herre och min Gud!" Och kan du säga och det i sanning: **Min Kristus,** då har du nog för tid och evighet.

INNEHÅLL:

Sid.

Kristus i profetian (Kristi födelse)..... 7
Kristus i profetian (Kristi lidande och död)..... 16
Kristi — "Jag måste till Jerusalem"..... 24
Jesus inrider i Jerusalem..... 33
Jesu tårar..... 38
Kristus i kretsen af sina lärjungar..... 47
Kristus i Gethsemane..... 55
Kristus och de två fallna lärjungarne..... 61
Kristus på Golgatha..... 70
Kristus och röfvaren..... 78
Frälsarens sju ord på korset..... 83
Kristi uppståndelse..... 91
Kristus uppenbarar sig för lärjungarne.....100
Kristus och Emmauslärjungarne.....105
Kristus och lärjungen Thomas.....110
Petri pastoralexamen inför Kristus.....115
Kristi himmelsfärd.....121
Kristi andra tillkommelse.....128